

Grupa Kapitałowa **FERRUM**

Rozszerzony skonsolidowany
raport kwartalny za

III kwartał 2016 r.

Katowice, 14 listopada 2016 r.

Spis treści:

1	Wprowadzenie	5
1.1	Wybrane dane finansowe.....	5
1.1.1	Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM	5
1.1.2	Wybrane jednostkowe dane finansowe FERRUM S.A.	6
1.1.3	Wybrane dane finansowe spółek z Grupy Kapitałowej FERRUM	6
1.2	Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej FERRUM.....	7
1.2.1	Organizacja Grupy Kapitałowej FERRUM	7
1.2.2	Opis podstawowych produktów	10
1.3	Zasady sporządzania niniejszego raportu oraz sprawozdań finansowych	14
2	Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM	15
2.1	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	15
2.2	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	16
2.3	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	17
2.4	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	18
2.5	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	19
2.6	Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	20
2.7	Informacja dodatkowa do skonsolidowanego kwartalnego sprawozdania finansowego	21
2.7.1	Informacja o odpisach aktualizujących	21
2.7.2	Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw.....	21
2.7.3	Informacje o istotnych transakcjach na aktywach.....	21
2.7.4	Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych.....	21
2.7.5	Wskazanie korekt błędów poprzednich okresów	21
2.7.6	Informacje dotyczące zmian zobowiązań lub aktywów warunkowych	22
2.7.7	Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności	22
2.7.8	Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi	22
2.7.9	Informacje dotyczące instrumentów finansowych.....	22
2.7.10	Informacje dotyczące dywidendy	23
2.7.11	Zdarzenia po dniu bilansowym.....	23
2.7.12	Inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego.....	23
3	Jednostkowe sprawozdanie finansowe FERRUM S.A.	24
3.1	Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	24
3.2	Jednostkowy rachunek zysków i strat	25
3.3	Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	25
3.4	Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	26
3.5	Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	27
3.6	Informacje objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	28
4	Omówienie wyników finansowych	29
4.1	Skonsolidowane wyniki finansowe za 9 m-cy 2016 r.....	29
4.1.1	Skonsolidowane przychody ze sprzedaży	29
4.1.2	Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej	29
4.1.3	Skonsolidowane koszty operacyjne.....	29

4.1.4	Skonsolidowany wynik netto	30
4.2	Skonsolidowane wyniki finansowe za III kwartał 2016 r.	31
4.2.1	Skonsolidowane przychody ze sprzedaży	31
4.2.2	Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej	31
4.2.3	Skonsolidowane koszty operacyjne.....	31
4.2.4	Skonsolidowany wynik netto	31
4.3	Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za 9 m-cy 2016 r.....	32
4.3.1	Przychody ze sprzedaży	32
4.3.2	Wynik na działalności operacyjnej.....	32
4.3.3	Jednostkowe koszty operacyjne.....	32
4.3.4	Wynik netto	33
4.4	Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za III kwartał 2016 r.....	33
4.4.1	Przychody ze sprzedaży	33
4.4.2	Wynik na działalności operacyjnej.....	33
4.4.3	Jednostkowe koszty operacyjne.....	33
4.4.4	Wynik netto	34
4.5	Sytuacja majątkowa - struktura aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	34
4.6	Sytuacja pieniężna	35
4.7	Wyniki segmentów działalności.....	35
4.7.1	Segment rur i profili.....	40
4.7.2	Segment konstrukcji spawanych	40
4.7.3	Segment działalności marketingowej i promocyjnej (segment działalności pozostałej) 40	
4.8	Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za 9 m-cy 2016 r.....	40
4.8.1	Prezentacja sprzedaży w segmencie rur	40
4.8.2	Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych.....	41
4.8.3	Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej	41
4.9	Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za III kwartał 2016 r.	41
4.9.1	Prezentacja sprzedaży w segmencie rur	41
4.9.2	Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych.....	42
4.9.3	Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej	42
4.10	Opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki	42
4.11	Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych	42
4.12	Wykorzystywane instrumenty finansowe.....	43
4.12.1	Zarządzanie zasobami finansowymi	43
4.12.2	Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji	44
4.12.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	44
4.13	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania prognoz wyników na dany rok.....	45
4.14	Przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej FERRUM.....	45
5	Pozostałe informacje	45
5.1	Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Emitenta	45
5.2	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi	46
5.3	Objaśnienia dotyczące sezonowości i cykliczności sprzedaży	47

5.4	Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	47
5.5	Informacje o udzieleniu poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji	47
5.6	Akcje i akcjonariat.....	48
5.6.1	Struktura kapitału zakładowego.....	48
5.6.2	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu FERRUM S.A.....	48
5.6.3	Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.....	49
5.6.4	Stan posiadania akcji Emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące FERRUM S.A.....	49
5.7	Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej.....	50
5.8	Czynniki, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.....	50
5.8.1	Realizacja strategii oraz rozwój Grupy Kapitałowej	50
5.8.2	Perspektywy i czynniki rozwoju branży stalowej w Polsce.....	51
5.8.3	Perspektywy i czynniki rozwoju rynku konstrukcji stalowych	53
5.8.4	Czynniki wewnętrzne.....	53
5.8.5	Czynniki zewnętrzne	54
5.8.6	Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń.....	54
5.8.7	Ryzyka strategiczne	54
5.8.8	Ryzyka operacyjne.....	55
5.8.9	Ryzyka finansowe	57
5.8.10	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	59
5.9	Inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta	60
5.10	Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej FERRUM.....	60
5.10.1	Zatrudnienie w FERRUM S.A.....	60
5.10.2	Zatrudnienie w ZKS FERRUM S.A.....	60
5.10.3	Zatrudnienie w FERRUM MARKETING Sp. z o.o.....	61
6	Podpisy osób uprawnionych do reprezentacji Emitenta	61

1 Wprowadzenie

1.1 Wybrane dane finansowe

Poniżej Spółka zamieszcza wybrane dane finansowe odpowiednio Grupy Kapitałowej FERRUM, FERRUM S.A. oraz zbiorczo dla jednostek zależnych. Zaprezentowane poniżej wybrane dane finansowe przeliczono na walutę EURO w następujący sposób:

- poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczone zostały według kursu ogłoszonego przez NBP obowiązującego na dzień bilansowy tj. 30 września 2016 r. (1 EUR =4,3120 PLN) i na dzień 31 grudnia 2015 r. (1 EUR = 4,2615 PLN).
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczone zostały po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego z miesięcy w danym okresie sprawozdawczym tzn. dla okresu od 1 stycznia do 30 września 2016 r. (1 EUR =4,3688PLN) oraz dla okresu od 1 stycznia do 30 września 2015 r. (1 EUR =4,1585 PLN)

Szczegółowa analiza oraz omówienie wybranych spośród poniższych danych znajduje się w pkt. 4 pn. *Omówienie wyników finansowych.*

1.1.1 Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	W tys. zł		W tys. EUR	
	Za 9 m-cy 2016	Za 9 m-cy 2015	Za 9 m-cy 2016	Za 9 m-cy 2015
Przychody ze sprzedaży	237 244	254 201	54 304	61 128
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	10 253	2 869	2 347	690
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	6 593	(1 045)	1 509	(251)
Zysk (strata) netto	5 136	(582)	1 176	(140)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	12 979	16 816	2 971	4 044
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(5 372)	(481)	(1 230)	(116)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(11 035)	(17 846)	(2 526)	(4 291)
Przepływy pieniężne netto razem	(3 428)	(1 511)	(785)	(363)
Aktywa razem na dzień*	276 420	262 718	64 105	61 649
Zobowiązania długoterminowe*	94 172	99 297	21 840	23 301
Zobowiązania krótkoterminowe*	129 144	115 428	29 950	27 086
Kapitał własny*	53 104	47 993	12 315	11 262
Kapitał akcyjny	75 839	75 839	17 588	17 796
Liczba akcji (w sztukach)**	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,22	(0,03)	0,05	(0,01)
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	2,29	2,07	0,53	0,49

*dane bilansowe dla okresu porównawczego zostały podane wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

**szczegółowe informacje nt. kapitału zakładowego oraz liczby akcji znajduje się w pkt 5.6 Akcje i akcjonariat poniżej. W wierszu wykazano liczbę akcji pomniejszoną o akcje własne.

1.1.2 Wybrane jednostkowe dane finansowe FERRUM S.A.

Wybrane jednostkowe dane finansowe	W tys. zł		W tys. EUR	
	Za 9 m-cy 2016	Za 9 m-cy 2015	Za 9 m-cy 2016	Za 9 m-cy 2015
Przychody ze sprzedaży	193 949	215 904	44 394	51 919
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	5 720	(2 861)	1 309	(688)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	2 482	(6 334)	568	(1 523)
Zysk (strata) netto	1 818	(5 247)	416	(1 262)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	10 825	8 515	2 478	2 048
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 244)	8 248	(743)	1 983
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(9 648)	(18 929)	(2 208)	(4 552)
Przepływy pieniężne netto razem	(2 067)	(2 166)	(473)	(521)
Aktywa razem na dzień*	225 651	223 147	52 331	52 363
Zobowiązania długoterminowe*	87 078	93 049	20 194	21 835
Zobowiązania krótkoterminowe*	100 128	93 452	23 221	21 929
Kapitał własny*	38 445	36 646	8 916	8 599
Kapitał akcyjny	75 839	75 839	17 588	17 796
Liczba akcji (w sztukach)**	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,08	(0,23)	0,01	(0,04)
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	1,66	1,58	0,36	0,37

*dane bilansowe dla okresu porównawczego zostały podane wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

**szczegółowe informacje nt. kapitału zakładowego oraz liczby akcji znajduje się w pkt 5.6 Akcje i akcjonariat poniżej. W wierszu wykazano liczbę akcji pomniejszoną o akcje własne.

1.1.3 Wybrane dane finansowe spółek z Grupy Kapitałowej FERRUM

W poniższej tabeli prezentujemy podstawowe dane finansowe za 9 m-cy i III kwartał 2016 r. poszczególnych spółek z Grupy Kapitałowej FERRUM na tle wyników skonsolidowanych (w tys. zł).

Wybrane dane finansowe za 9 m-cy 2016 r. (w tys. zł).

Spółka	FERRUM S.A.	ZKS FERRUM S.A.	FERRUM MARKETING Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa FERRUM (po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych)
Sprzedaż netto	193 949	46 380	625	237 244
Zysk/strata z działalności operacyjnej	5 720	4 218	122	10 253
Wynik przed opodatkowaniem	2 482	3 782	136	6 593
EBITDA	13 322	6 642	122	20 082
Wynik netto	1 818	3 007	133	5 136
Aktywa ogółem	225 651	95 704	11 420	276 420
Zobowiązania ogółem	187 206	43 510	66	223 316

Wybrane dane finansowe za III kwartał 2016 r. (w tys. zł).

Spółka	FERRUM S.A.	ZKS FERRUM S.A.	FERRUM MARKETING Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa FERRUM (po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych)
Sprzedaż netto	73 158	15 937	284	88 436
Zysk/strata z działalności operacyjnej	3 150	1 644	96	4 957
Wynik przed opodatkowaniem	1 519	1 588	99	3 273
EBITDA	5 697	2 570	96	8 365
Wynik netto	1 106	1 266	99	2 547

1.2 Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej FERRUM

Grupa Kapitałowa FERRUM [dalej: Grupa, Grupa Kapitałowa] składa się z jednostki dominującej – FERRUM S.A. [dalej: FERRUM S.A., Spółka, Emitent] oraz dwóch jednostek bezpośrednio zależnych, tj. Zakładu Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. [dalej: ZKS FERRUM S.A., Zakład Konstrukcji Spawanych] i FERRUM MARKETING Sp. z o.o. [dalej: FERRUM MARKETING] oraz spółki zależnej od ZKS FERRUM Walcownia Blach Grubych sp. z o.o.

W dniu 23 lutego 2016 r. została utworzona spółka Walcownia Blach Grubych Batory sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, w której 100% udziałów posiada ZKS FERRUM S.A.

FERRUM S.A. jest liderem w produkcji rur do przesyłu mediów. Specjalizuje się w produkcji rur stalowych ze szwem oraz kształtowników zamkniętych.

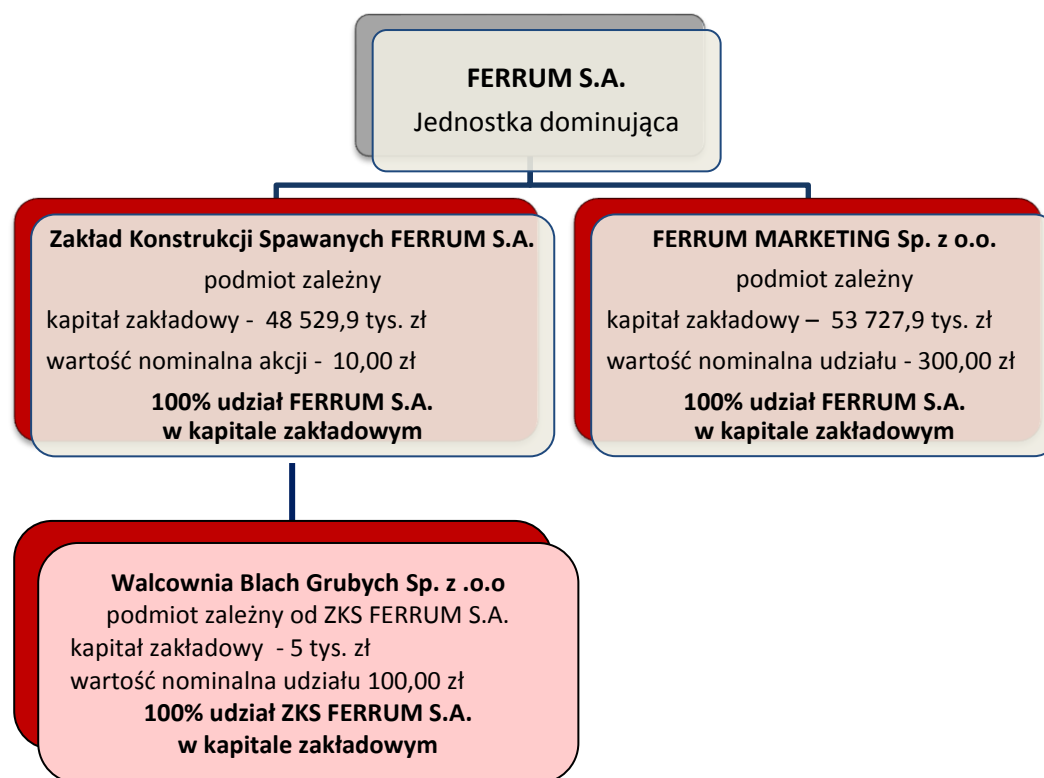
ZKS FERRUM S.A. specjalizuje się w produkcji konstrukcji stalowych, płaszczy stalowych, bębnow, kotłów, kadzi, wanień cynkowniczych oraz trawialniczych. Jest jednym z największych w Polsce wytwórców zbiorników na LPG, zbiorników pionowych oraz cystern.

Przedmiot działalności FERRUM MARKETING obejmuje z kolei prowadzenie działalności marketingowej i promocyjnej.

1.2.1 Organizacja Grupy Kapitałowej FERRUM

Grupa Kapitałowa FERRUM składa się z jednostki dominującej – FERRUM S.A. oraz dwóch jednostek bezpośrednio zależnych, tj. Zakładu Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o.

Rys. 1. Skład Grupy Kapitałowej FERRUM na dzień 30 września 2016 r.

Powiązania organizacyjne lub kapitałowe Emitenta

Wg stanu na dzień 30 września 2016 r. FERRUM S.A. posiadała 100% akcji i 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Zakładu Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. oraz 100% udziałów w spółce zależnej FERRUM MARKETING Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.

Ponadto FERRUM S.A. posiadała 0,04% kapitału zakładowego Huty Jedność S.A. Akcje te o wartości 11 tys. zł objęte zostały w całości odpisem aktualizującym.

FERRUM S.A.

FERRUM S.A. jest spółką akcyjną z siedzibą w Katowicach, działającą zgodnie z postanowieniami KSH, Statutu oraz zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi spółki publicznie notowane na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Emitent został utworzony w dniu 8 marca 1995 r., kiedy to przedsiębiorstwo państwowe „Huta FERRUM” zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod firmą: „Huta FERRUM” Spółka Akcyjna. Sąd Rejestrowy w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Rejestrowy postanowieniem z dnia 1 czerwca 1995 r. wpisał do rejestru handlowego pod numerem RHB 12126 - „Huta FERRUM” Spółka Akcyjna w Katowicach oraz wykreślił z rejestru przedsiębiorstw państwowych „Hutę FERRUM” w Katowicach. Sąd Rejonowy w Katowicach

Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem z dnia 25 stycznia 2005 roku wpisał w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców FERRUM Spółka Akcyjna wykreślając nazwę „Huta FERRUM” Spółka Akcyjna.

FERRUM S.A. jest zarejestrowana w Sądzie Rejestrowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000063239.

W dniu 19 grudnia 1996 roku Komisja Papierów Wartościowych dopuściła akcje serii „A” Spółki do obrotu publicznego oraz zezwoliła na sprzedaż akcji serii „B” w drodze publicznej oferty. Pierwsze notowanie akcji odbyło się na sesji giełdowej w dniu 27 czerwca 1997 roku.

Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A.

Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z siedzibą w Katowicach powstał w roku 2002, kiedy to ze struktury Huty Ferrum S.A. została wyodrębniona i przekształcona samodzielna spółka o nazwie ZKS FERRUM Sp. z o.o.

Tak powstałe przedsiębiorstwo przekształcono w roku 2008 w spółkę akcyjną o nazwie Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z siedzibą w Katowicach.

Spółka ZKS FERRUM S.A. jest zarejestrowana w Sądzie Rejestrowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000297390.

Kapitał zakładowy ZKS FERRUM S.A. wynosi 48 529,9 tys. zł i dzieli się na 1 438 663 akcji zwykłych na okaziciela i 3 414 327 akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 10 zł każda akcja. FERRUM S.A. posiada 100% akcji i 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ZKS FERRUM S.A.

Działając samodzielnie, Zakład Konstrukcji Spawanych kontynuuje wieloletnią tradycję Huty Ferrum produkującej wówczas konstrukcje stalowe oraz zbiorniki. Jest jednym z największych w Polsce wytwórców zbiorników na LPG, zbiorników pionowych oraz cystern. Wykorzystując swoje moce produkcyjne operuje na rynku konstrukcji dla przemysłu energetycznego. Posiadane doświadczenie pozwala w pełni kompleksowo wytwarzać piece dla cementowni oraz wielkie piece hutnicze.

ZKS FERRUM S.A. specjalizuje się także w produkcji płaszczy stalowych, bębnow, kotłów, kadzi, wanien cynkowniczych oraz trawialniczych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów zakład podejmuje się również produkcji innych niestandardowych konstrukcji stalowych.

ZKS FERRUM S.A. oferuje swoje wyroby na terenie całej Polski. Od początku swojej działalności spółka ZKS FERRUM S.A. oferuje swoje wyroby także na rynkach zagranicznych, gdzie w 2015 r. spółka uplasowała 44,8% wartości sprzedaży netto, a za 9 m-cy 2016 r. 21%.

ZKS FERRUM S.A. objęty jest przez Emitenta konsolidacją metodą pełną.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach powstała w 2010 roku. Przedmiot działalności powołanej spółki obejmuje prowadzenie działalności marketingowej i promocyjnej.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach jest zarejestrowana w Sądzie Rejestrowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000375563. Rejestracja FERRUM MARKETING nastąpiła w dniu 12 stycznia 2011 roku.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o. objęta jest przez Emitenta konsolidacją metodą pełną.

Opis zmian w strukturze Emitenta

W I półroczu 2016 r. została utworzona spółka zależna od ZKS FERRUM S.A. - Walcownia Blach Grubych Sp. z o.o. Przedmiotem działalności spółki będzie produkcja blach grubych. Do tej pory spółka nie rozpoczęła działalności operacyjnej. Poza powyższym w okresie objętym niniejszym raportem nie miały miejsca jakiegokolwiek zmiany organizacji Grupy Kapitałowej Emitenta.

Informacja o oddziałach

FERRUM S.A. nie posiada oddziałów.

1.2.2 Opis podstawowych produktów

Grupa Kapitałowa FERRUM realizuje swoją działalność w trzech podstawowych segmentach: produkcji rur, konstrukcji spawanych oraz działalności marketingowej i promocyjnej.

Opis poszczególnych segmentów znajduje się w punktach poniżej.

Segment rur (FERRUM)

Podstawowym przedmiotem działalności FERRUM S.A. jest produkcja rur stalowych ze szwem:

- zgrzewanych prądami wysokiej częstotliwości,
- spawanych spiralnie,
- spawanych wzdłużnie oraz
- produkcja profili zamkniętych (kształtowników),
- wykonywanie izolacji rur.

Rury stalowe zgrzewane prądami wysokiej częstotliwości

Rury stalowe zgrzewane prądami wysokiej częstotliwości są wykonywane zgodnie z wymaganiami norm ścisłych oraz norm jakościowych. Rury są wykonywane w zakresie średnic zewnętrznych od 114,3 mm do 406,4 mm, długości min. 6 m, maksymalnie 18 m, dostarczane

z końcami o powierzchniach czołowych prostych lub ukosowanych, po próbie szczelności (rury przewodowe) i po automatycznym badaniu nieniszczącym metodą ultradźwiękową.

Emitent wykonuje rury ze stali niestopowych i niskostopowych, podstawowych, jakościowych i specjalnych w zależności od wymaganych własności mechanicznych i technologicznych oraz przeznaczenia rur. Zależnie od potrzeb rury dostarcza się jako czarne, bez powłoki ochronnej, zewnętrznie izolowane wytłaczaną trójwarstwową powłoką polietylenową lub polipropylenową, wewnętrznie pokrywane powłoką cementową lub powłoką epoksydową. Po uzgodnieniu możliwa jest dostawa rur z innymi rodzajami zabezpieczeń antykorozyjnych, w tym rur ocynkowanych.

Rury stalowe spiralnie spawane

Rury stalowe spiralnie spawane są wykonywane w zakresie średnic zewnętrznych od 323,9 mm do 1 219 mm, grubości ścianek od 5,0 mm do 16,0 mm, długości min. 4 m - maks. 24 m, dostarczane z końcami o powierzchniach czołowych prostych lub ukosowanych, po próbie szczelności (rury przewodowe) i w zależności od wymagań po automatycznym badaniu nieniszczącym metodą ultradźwiękową i/lub radiologiczną.

Zależnie od potrzeb rury wykonuje się jako czarne, bez powłoki ochronnej, zewnętrznie izolowane wytłaczaną trójwarstwową powłoką polietylenową i polipropylenową, wewnętrznie pokrywane powłoką cementową lub epoksydową. Po uzgodnieniu z Emitentem możliwe jest oferowanie rur z innymi rodzajami zabezpieczeń antykorozyjnych, w tym rur ocynkowanych.

Rury stalowe wzdłużnie spawane

Rury stalowe wzdłużnie spawane są wykonywane w zakresie średnic zewnętrznych od 559 mm do 2 032 mm, dostarczane z końcami o powierzchniach czołowych prostych lub ukosowanych. Rury od średnicy 559 mm do 1 220 mm wykonuje się standardowo z jedną spoiną wzdłużną, od średnicy 1 220 mm do 2 032 mm z dwiema spoinami, a pozostałe rury z trzema spoinami wzdłużnymi. Rury przewodowe od średnicy 559 mm do 1 422 mm poddaje się hydraulicznej próbie szczelności. Badania nieniszczące spoin rur o średnicach od 559 mm do 1 422 mm, jeżeli są wymagane, przeprowadza się w sposób ciągły, tylko metodą radiologiczną.

Po uzgodnieniu technicznych warunków możliwe są dostawy rur o innych średnicach i grubościach ścianek, zawarte w zakresie granicznych wymiarów średnic zewnętrznych od 559 mm do 2 032 mm. Długości od 5,2 m do 10 m. Zależnie od potrzeb zamawiającego rury dostarcza się czarne, bez powłoki ochronnej, zewnętrznie izolowane wytłaczaną trójwarstwową powłoką polietylenową, polipropylenową (do średnicy 1 420 mm), wewnętrznie pokrywane powłoką cementową, poliuretanową lub epoksydową. Po uzgodnieniu możliwe jest dostarczenie rur z innymi rodzajami zabezpieczeń antykorozyjnych, w tym rur ocynkowanych.

Profile zamknięte (kształtowniki)

Profile zamknięte są produkowane przy wykorzystaniu sprawdzonych w FERRUM S.A. technologii zgrzewania prądami wysokiej częstotliwości firmy SMS MEER, gdzie od kilkunastu lat produkowane są rury przewodowe oraz konstrukcyjne. FERRUM S.A. posiada na produkowane kształtowniki znak budowlany U oraz CE dopuszczające kształtowniki do stosowania w budownictwie na terenie całej Unii Europejskiej.

Kształtowniki kwadratowe są wykonywane w zakresie wymiarowym od 100 x 100 mm do 300 x 300 mm i grubości ścianek od 3,0 do 14,3 mm. Kształtowniki prostokątne

są wykonywane w zakresie wymiarowym od 100 x 80 mm do 300 x 200 mm, grubości ścianek od 3,0 do 14,2 mm. Kształtowniki są dostępne w standardowych gatunkach stali: S235JRH; S275J0H; S275J2H; S355J0H; S355J2H; S355K2H; S460MH; S460MLH oraz standardowych długościach od 6 m do 18 m.

Izolacje

W zakresie izolacji FERRUM S.A. oferuje: wytłaczaną trójwarstwową powłokę polietylenową i polipropylenową na rurach stalowych, wewnętrzne powłoki cementowe dla rur i kształtek stalowych oraz wewnętrzne powłoki epoksydowe dla rur stalowych.

FERRUM S.A. jest w kraju jednym z głównych producentów zewnętrznej antykorozyjnej, wytłaczanej, trójwarstwowej powłoki polietylenowej i polipropylenowej na rurach stalowych. Technologia nakładania pozwala uzyskać na rurze antykorozyjną trójwarstwową powłokę polietylenową i polipropylenową, na którą składają się: warstwa epoksydu, warstwa kopolimeru (środką łączącego), warstwa polietylenu. Powłokę izolacyjną nakłada się na rury stalowe o średnicach od 159,0 mm do 1420 mm i długości do 18,0 m. Własności nałożonej powłoki spełniają wymagania norm DIN 30670/30678, normy PN-EN ISO 21809-1.

Segment konstrukcji spawanych (ZKS FERRUM)

Wyroby wytwarzane przez ZKS FERRUM S.A. są zgodne z wymaganiami norm: EN ISO 9001:2009, EN ISO 14001:2004, PN-N-18001:2004, BS OHSAS 18001:2007, DIN EN ISO 3834-2 (EN 729-2), PN-EN 15085-2:2007, EN 1090-1:2009 + A1:2011, DIN 18800-7, DIN EN 10219-1:2006 i dyrektywy (PED), Rozporządzenia UE nr 305/2001 (CPR), przepisami ASME, UDT (PN-EN ISO/IEC 17025:2005) i LRS, przepisami AD 2000-Merkblatt HP0 i HP7/1 oraz innymi w ramach posiadanych certyfikatów jednostek notyfikowanych i uprawnień towarzystw kwalifikacyjnych.

Produkty ZKS FERRUM

W ofercie spółki ZKS FERRUM S.A. znajdują się następujące produkty:

- konstrukcje stalowe dla energetyki: korpusy turbin parowych, korpusy generatorów, wyloty pary z turbin parowych;
- piece obrotowe w elementach w zakresie średnic do 6 000 mm, grubości ścianki do 250 mm i masy jednego elementu do 100 Mg przeznaczone dla cementowni lub do rafinacji metali kolorowych;
- młyny kulowe w zakresie średnic do 6 000 mm i o masie do 100 Mg przeznaczone dla przemysłu cementowego, przemysłu wapiennego lub przemysłu kruszyw;
- suszarnie dla przemysłu w zakresie średnic do 7 200 mm i grubości ścianki 250 mm;
- konstrukcje dla przemysłu hutniczego: konstrukcje do budowy linii ciągłego odlewania stali, wieże obrotowe, korpusy maszyn i urządzeń (prasy, nożyce), kadzie lejnicze i pośrednie, płaszcze wielkich pieców, skrubery;
- konstrukcje stalowe dla kolejnictwa zgodnie z EN 15085;
- konstrukcje stalowe budowlane zgodnie z EN 1090;

- zbiorniki ciśnieniowe na LPG: podziemne, naziemne ze stalowymi podporami, przenośne oraz zakopcowane przeznaczone do rozlewu gazu: jako cysterny, bazy magazynowe, stacje autogaz;
- zbiorniki pionowe: z pojedynczym lub podwójnym dnem lub płaszczem, z dachem pływającym lub/i stałym przeznaczone do magazynowania: materiałów ciekłych zapalnych, materiałów żrących i trujących, materiałów spożywczych, wody do celów przemysłowych, wody pitnej lub biomasy;
- autokławy i zbiorniki ciśnieniowe: jednozamknięciowe lub dwuzamknięciowe przeznaczone do impregnacji drewna, wygrzewania betonów komórkowych lub do wulkanizacji;
- inne zbiorniki ciśnieniowe: podziemne, przenośne, naziemne, pionowe lub poziome przeznaczone do magazynowania bądź transportu różnych produktów, m.in. siarki, amoniaku, azotu, chloru, tlenu, sprężonego powietrza i innych mediów;
- walczaki kotłowe, zbiorniki Rutsha, reaktory, adsorbenty, filtry, podgrzewacze, zbiorniki na odpady flotacyjne, itp.;
- płaszcze bębnow linowych, tuleje, cylindry – od 500 mm - elementy grubościennne o grubości do 130 mm, wykonane ze stali konstrukcyjnej, stali kotłowej lub innych stali; „na zimno”, z obróbką cieplną, wg przepisów UDT lub innych;
- wanny cynkownicze i trawialnicze z dnem płaskim – wanny małe i średnie lub giętym – wanny duże do grubości ścianek 40 lub 60 mm – wanny cynkownicze albo 20 do 30 mm – wanny trawialnicze ze stali niskowęglowej o specjalnym składzie chemicznym;
- rurociągi i elementy rurociągów: proste odcinki, kształtki wlotowe, wylotowe, kolana segmentowe, rozwidlenia, kompensatory, komory nadania i odbioru tłoka, śluzy, filtry i podgrzewacze.

Usługi świadczone przez ZKS FERRUM

W skład usług świadczonych przez spółkę wchodzi:

- cięcie i ukosowanie blach;
- walcowanie, gięcie, prostowanie blach;
- obróbka cieplna blach i konstrukcji stalowych;
- obróbka mechaniczna blach i konstrukcji stalowych;
- obróbka CNC;
- badania nieniszczące (VT, PT, MT, UT, RT);
- zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji stalowych;
- usługi serwisowe na terenie zakładów produkcyjnych naszych klientów;
- projektowanie konstrukcji stalowych.

Segment działalności marketingowej i promocyjnej (FERRUM MARKETING)

Przedmiot działalności FERRUM MARKETING sp. z o.o. obejmuje prowadzenie działalności marketingowej i promocyjnej na własny rachunek lub na zlecenie albo we współdziałaniu z innymi osobami, w szczególności w zakresie: reklamy, badania rynku i opinii publicznej, doradztwa związanego z zarządzaniem, jak również pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej. FERRUM MARKETING sp. z o.o. przygotowuje opracowania i analizy dotyczące specjalistycznych produktów oraz rynków zbytu, które są aktualnie produkowane przez podmioty należące do Grupy Kapitałowej FERRUM, jak również przyszłych aplikacji produktowych dla rozszerzenia palety asortymentowej.

FERRUM MARKETING sp. z o.o. zajmuje się również kompletacją dostaw w zakresie pozostałych wyrobów stalowych i uczestniczy w przetargach na dostawy produktów stalowych dla branży energetycznej. Przykładem jest udział w postępowaniu oraz zawarcie umowy ramowej z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na dostawy materiałów hutniczych na lata 2016 – 2018.

FERRUM MARKETING sp. z o. o. to również licencjodawca znaku towarowego - marki dla podmiotów Grupy Kapitałowej FERRUM.

1.3 Zasady sporządzania niniejszego raportu oraz sprawozdań finansowych

Rozszerzony skonsolidowany raport FERRUM S.A. za III kwartał 2016 r. (Qsr III/2016) sporządzony został zgodnie z § 87 w związku z § 83 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych [...].

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe FERRUM S.A. zostały sporządzone wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE). Sprawozdania finansowe sporządzone zostały zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnej i instrumentów pochodnych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego, zgodnie z określoną polityką rachunkowości.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w polityce rachunkowości.

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma prawo kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu liczby akcji zapewniającej ponad połowę ogólnej liczby praw głosu. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Eliminowane są przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy.

Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały dostosowane do zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę dominującą.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, jeżeli pozycje podlegają przeszacowaniu. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty na różnicach kursowych związanych z działalnością operacyjną prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody/koszty operacyjne, natomiast dotyczące działalności finansowej prezentowane są w przychodach/kosztach finansowych.

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, która jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej i jednostek zależnych, jak również walutą prezentacji Grupy, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy (o ile nie wskazano inaczej).

Zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe zastosowane do sporządzenia jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami obowiązującymi w okresie

dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku. Zasady te zostały opisane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej za okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku, opublikowanym 21 marca 2016 roku. Nie wystąpiły zmiany stosowanych zasad (polityk) rachunkowości.

Jako walutę prezentacji przyjmuje się polski złoty (PLN). Sprawozdania finansowe zostały sporządzone w tysiącach złotych.

2 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM

2.1 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na 30.09.2016 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 30.09.2015 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe	171 184	171 769	173 561
1. Aktywa niematerialne	4 744	5 636	5 936
2. Rzeczowe aktywa trwałe	106 164	104 436	105 195
3. Nieruchomości inwestycyjne	57 944	57 944	57 944
4. Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	-	-
5. Inne należności długoterminowe	2 332	3 753	4 486
II. Aktywa obrotowe	105 236	90 949	157 369
1. Zapasy	43 207	40 460	58 494
2. Należności z tytułu dostaw i usług	45 674	31 147	90 469
3. Pozostałe należności	13 934	13 571	5 806
4. Pochodne instrumenty finansowe	78	-	-
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 343	5 771	2 600
Aktywa razem	276 420	262 718	330 930
PASYWA			
I. Kapitał własny	53 104	47 993	96 615
1. Kapitał akcyjny	75 839	75 839	75 839
2. Akcje własne	(12 899)	(12 899)	(12 899)
3. Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	65 051	65 051
4. Pozostały kapitał zapasowy	9 149	9 149	9 149
5. Kapitał rezerwowowy	19 851	19 851	19 851
6. Kapitał z aktualizacji wyceny	2 548	2 548	2 548
7. Pozostały kapitał	(104)	(80)	(45)
8. Niepodzielony wynik finansowy	(56 865)	(61 808)	(62 297)
9. Zysk (strata) netto	5 136	(49 658)	(582)
II. Zobowiązania długoterminowe	94 172	99 297	26 459
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 371	4 104	11 994
2. Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	3 540	3 158	3 694
3. Kredyty i pożyczki	40 668	46 643	3 044
4. Zobowiązania długoterminowe	1 385	1 737	2 058
5. Zobowiązania finansowe długoterminowe	43 208	43 655	5 669
III. Zobowiązania krótkoterminowe	129 144	115 428	207 856
1. Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	1 377	1 320	1 337
2. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	30	187	370
3. Kredyty i pożyczki	30 491	23 035	67 249
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	70 353	53 350	107 245

5. Pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe	-	300	376
6. Pozostałe zobowiązania	19 409	19 168	15 762
7. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	100	-	596
8. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	7 384	18 068	14 921
Pasywa razem	276 420	262 718	330 930

2.2 Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Kwota za okres od 01.01 do 30.09.2016 r.	Kwota za okres od 01.07 do 30.09.2016 r.	Kwota za okres od 01.01 do 30.09.2015 r.	Kwota za okres od 01.07 do 30.09.2015 r.
Działalność kontynuowana				
I. Przychody ze sprzedaży	237 244	88 436	254 201	68 164
1. Przychody ze sprzedaży produktów	228 194	85 798	195 631	64 338
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	9 050	2 638	58 570	3 826
II. Koszt własny sprzedaży	210 087	78 854	231 808	61 405
1. Koszt własny sprzedanych produktów	201 311	76 117	174 791	57 989
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8 776	2 737	57 017	3 416
III. Zysk brutto ze sprzedaży	27 157	9 582	22 393	6 759
IV. Pozostałe przychody operacyjne	3 871	1 102	1 430	450
V. Koszty sprzedaży	3 701	1 198	5 068	1 657
VI. Koszty ogólnego zarządu	16 187	5 114	14 468	4 564
VII. Pozostałe koszty operacyjne	887	(585)	1 418	546
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	10 253	4 957	2 869	442
IX. Przychody finansowe	1 147	567	1 582	8
X. Koszty finansowe	4 807	2 251	5 496	1 225
XI. Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-
XII. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	6 593	3 273	(1 045)	(775)
XIII. Podatek dochodowy	1 457	726	(463)	137
- podatek bieżący	184	115	596	-
- podatek odroczony	1 273	611	(1 059)	137
XIV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	5 136	2 547	(582)	(912)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk(strata) na jedną akcję zwykłą Podstawowy/rozwodniony (w PLN)	0,22	0,11	(0,03)	(0,04)
Zysk(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadające:				
Właścicielom podmiotu dominującego	5 136	2 547	(582)	(912)
Udziałowcom niekontrolującym	-	-	-	-

2.3 Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2016 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2016 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2015 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2015 r.
I Zysk (strata) netto	5 136	2 547	(582)	(912)
II Inne całkowite dochody podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-	-	-	-
III Inne całkowite dochody nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	(24)	-	(45)	-
1 Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem				
- Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	(29)	-	(56)	-
2 Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	(5)	-	(11)	-
3 Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	(24)	-	(45)	-
IV Całkowite dochody po opodatkowaniu ogółem	5 112	2 547	(627)	(912)

2.4 Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Akcje własne	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 01 stycznia 2015 r. (zatwierdzone)	75 839	(12 899)	65 051	3 462	9 149	19 851	-	(63 336)	97 117
Korekta lat poprzednich				-914				1 528	614
Stan na 01 stycznia 2015 r. (przekształcone)	75 839	(12 899)	65 051	2 548	9 149	19 851	-	(61 808)	97 731
Za okres 01.01.-30.09.2015 r.									
Stan na 1 stycznia 2015 r.	75 839	(12 899)	65 051	2 548	9 149	19 851	-	(61 808)	97 731
Zysk/strata netto I,II,III kwartał 2015 r.								(582)	(582)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(56)	-	(56)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.							(11)	-	(11)
Razem całkowite dochody za III kwartał 2015 r.	0	0	0	0	0	0	(45)	(582)	(627)
Stan na 30 września 2015 r.	75 839	(12 899)	65 051	2 548	9 149	19 851	(45)	(62 390)	97 104
Zysk/strata netto IV kwartał 2015 r.								(49 076)	(49 076)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(43)	-	(43)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.							(8)	-	(8)
Razem całkowite dochody za IV kwartał 2015 r.	0	0	0	0	0	0	(35)	(49 076)	(49 111)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	75 839	(12 899)	65 051	2 548	9 149	19 851	(80)	(111 466)	47 993
Za okres 01.01.-30.09.2016 r.									
Stan na 1 stycznia 2016 r.	75 839	(12 899)	65 051	2 548	9 149	19 851	(80)	(111 466)	47 993
Zysk/strata netto za I,II,III kwartał 2016r.								5 136	5 136
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(29)	-	(29)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.							(5)	-	(5)
Pokrycie straty za 2015 r.			(54 602)					54 602	
Razem całkowite dochody III kwartał 2016 r.	0	0	0	0	0	0	(24)	59 737	5 111
Stan na 30 września 2016 r.	75 839	(12 899)	10 449	2 548	9 149	19 851	(104)	(51 729)	53 104

2.5 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2016r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2016 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2015r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2015 r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
I. Zysk (strata) brutto	6 593	3 273	(1 045)	(775)
II. Korekty razem	6 386	(2 180)	17 861	3 073
1. Amortyzacja	9 829	3 408	8 937	3 081
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	(13)	190
3. Odsetki i udziały w zyskach	3 031	1 012	3 778	1 090
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(50)	(43)	(25)	(14)
5. Zmiana stanu rezerw	281	4	634	216
6. Zmiana stanu zapasów	(2 748)	(4 857)	(6 661)	4
7. Zmiana stanu należności	(13 236)	(1 088)	(1 627)	10 261
8. Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	9 741	(231)	12 680	(11 941)
9. Podatek dochodowy zapłacony	(84)	(32)	-	-
10. Rozliczenie instrumentów pochodnych	(378)	(353)	158	186
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-	-	-	-
12. Inne korekty	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) – metoda pośrednia	12 979	1 093	16 816	2 298
B. Przepływy środków pieniężnych działalności inwestycyjnej				
I. Wpływy	435	262	1 885	438
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	56	43	368	248
2. Zbycie aktywów finansowych, w tym:	379	219	1 517	190
- w pozostałych jednostkach	379	219	1 517	190
3. Inne wpływy inwestycyjne	-	-	-	-
II. Wydatki	5 807	1 087	2 366	1 739
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	5 807	1 087	2 366	1 739
2. Wydatki na aktywa finansowe, w tym:	-	-	-	-
- w jednostkach powiązanych	-	-	-	-
3. Inne wydatki inwestycyjne (instrumenty finansowe)	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	(5 372)	(825)	(481)	(1 301)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
I. Wpływy	13 037	3 913	19 881	5 441
1. Sprzedaż akcji własnych	-	-	-	-
2. Kredyty i pożyczki	13 037	3 913	19 881	5 441
II. Wydatki	24 072	3 862	37 727	15 588
1. Spłaty kredytów i pożyczek	16 874	1 708	30 273	13 828
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	4 167	1 142	3 676	670
3. Odsetki	3 031	1 012	3 778	1 090
4. Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-	-	-
5. Inne wydatki finansowe	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	(11 035)	51	(17 846)	(10 147)
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	(3 428)	319	(1 511)	(9 150)
E. Zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	(3 428)	319	(1 498)	(9 340)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-	13	(190)
F. Środki pieniężne na początek okresu	5 771	-	4 098	-
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	2 343	319	2 600	(9 340)

2.6 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Koszty według rodzaju	30.09.2016 r.	30.09.2015 r.
Amortyzacja	9 829	8 937
Zużycie materiałów i energii	146 571	134 243
Usługi obce	17 745	17 641
Podatki i opłaty	6 100	5 522
Wynagrodzenia	21 630	20 688
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 970	4 673
Pozostałe koszty rodzajowe	543	681
Koszty według rodzaju, razem	207 388	192 385
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	15 436	1 992
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(1 625)	(50)
Koszty sprzedaży	(3 701)	(5 068)
Koszty ogólnego zarządu	(16 187)	(14 468)
Koszt własny sprzedanych produktów	201 311	174 791
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8 776	57 017
Koszt własny sprzedaży	210 087	231 808

Kapitał własny	30.09.2016 r.	31.12.2015 r.
Kapitał akcyjny	75 839	75 839
Akcje własne	(12 899)	(12 899)
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	65 051
Pozostały kapitał zapasowy	9 149	9 149
Kapitał rezerwowy	19 851	19 851
Pozostały kapitał	(104)	(80)
Kapitał z aktualizacji wyceny	2 548	2 548
Zyski zatrzymane	(51 729)	(111 466)
Kapitał własny razem	53 104	47 993

/Podatek dochodowy/

	30.09.2016 r.	30.09.2015 r.
Podatek dochodowy bieżący	184	596
Podatek dochodowy odroczony	1 273	(1 059)
	1 457	(463)

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków	30.09.2016 r.
- wykorzystanie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (-)	740
- wykorzystanie aktywów z tytułu podatku odroczonego (+)	6 160
- utworzenie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (+)	735
- utworzenie aktywów z tytułu podatku odroczonego (-)	4 882
Razem (+)	1 273

2.7 Informacja dodatkowa do skonsolidowanego kwartalnego sprawozdania finansowego

2.7.1 Informacja o odpisach aktualizujących

Informacja o odpisach aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwróceniu odpisów z tego tytułu

Wg stanu na dzień 30 września 2016 r. zapasy wyrobów gotowych, produkcji w toku oraz materiałów w Grupie Kapitałowej pozostają objęte odpisami aktualizującymi w kwocie 6 761 tys. zł.

Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów

Wg stanu na dzień 30 września 2016 r. aktywa finansowe, rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne nie były objęte odpisem aktualizującym.

2.7.2 Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw

Informacje o utworzeniu i rozwiązaniu innych rezerw zostały przedstawione w *pkt. 4.11 Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych* poniżej.

2.7.3 Informacje o istotnych transakcjach na aktywach

Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Przyjmując 10% wartości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej FERRUM za okres ostatnich czterech kwartałów obrotowych, jako punkt odniesienia do ustalenia kryterium „istotnej transakcji”, wg stanu na dzień 30 września 2016 r. w Grupie Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2016 r. nie wystąpiły transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych o takiej wartości.

Informacje o istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Przyjmując 10% wartości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej FERRUM za okres ostatnich czterech kwartałów obrotowych, jako punkt odniesienia do ustalenia kryterium „istotnej transakcji”, wg stanu na dzień 30 września 2016 r. w Grupie Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2016 r. nie wystąpiły zobowiązania o istotnej wartości z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

2.7.4 Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

Przyjmując 10% wartości kapitału własnego Emitenta, jako punkt odniesienia do ustalenia kryterium „istotnego rozliczenia”, wg stanu na dzień 30 września 2016 r. w Grupie Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2016 r. nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych.

2.7.5 Wskazanie korekt błędów poprzednich okresów

W sprawozdaniach finansowych za 9 m-cy 2016 r. nie wystąpiły korekty błędów poprzednich okresów.

2.7.6 Informacje dotyczące zmian zobowiązań lub aktywów warunkowych

Stan zobowiązań warunkowych Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2016 r., 30 czerwca 2016 r. i na koniec 2015 r. został przedstawiony w poniższej tabeli [w tys. zł].

Zobowiązania warunkowe	Stan na 30.09.2016 r.	Stan na 30.06.2016 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Zmiana w III Q 2016 r.	Zmiana za 9 m-cy 2016 r.
Poreczenia (kwoty łącznie z tytułami egzekucyjnymi)	16 911*	19 979***	20 211*****	-3 068	-3 300
Gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe	9 113**	9 257****	11 674*****	-144	-2 561

*w tym: 600 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,3120 PLN/EUR

**w tym: 1 254 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,3120 PLN/EUR

***w tym: 600 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,4255 PLN/EUR

****w tym: 1 254 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,4255 PLN/EUR

***** w tym: 600 tys. EUR wg kursu 4,2615 PLN/EUR

***** w tym: 1 416 tys. EUR wg kursu 4,2615 PLN/EUR

2.7.7 Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności

W zakresie aktywów finansowych, tj. posiadanych akcji i udziałów spółek zależnych, istotne znaczenie dla ich wyceny mają wskaźniki makroekonomiczne (tj. PKB, inflacja, kursy walut, wskaźnik PMI - payment morality index), uregulowania w zakresie podatków i in., koniunktura w branżach i segmentach rynku, w których te jednostki działają oraz sytuacja finansowa kontrahentów, z którymi współpracują. W zakresie zobowiązań finansowych (kredyty i pożyczki oraz zobowiązania leasingowe) istotne znaczenie i wpływ na koszt ich obsługi wywierają poziomy stóp WIBOR i EURIBOR oraz kierunek ich zmian.

2.7.8 Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi

Spółka realizuje transakcje z podmiotami powiązаныmi. Transakcje zawierane są w normalnym toku działalności operacyjnej na warunkach rynkowych. Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi został przedstawiony w pkt 5.2 *Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi* poniżej.

2.7.9 Informacje dotyczące instrumentów finansowych

Informacje o zmianie sposobu (metody) ustalenia instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

Za 9 m-cy 2016 r. nie wystąpiła zmiana sposobu ustalenia wartości godziwej instrumentów finansowych.

Informacje dotyczące zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

Za 9 m-cy 2016 r. nie wystąpiła zmiana klasyfikacji aktywów finansowych.

2.7.10 Informacje dotyczące dywidendy

W okresie objętym niniejszym raportem Emitent nie deklarował ani nie wypłacał dywidendy.

2.7.11 Zdarzenia po dniu bilansowym

W niniejszym punkcie znajduje się opis zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki Grupy:

W związku z potwierdzeniem w dniu 18 października 2016 r. przyjęcia do realizacji kolejnego zamówienia realizowanego na rzecz Emitenta przez Centralę Zaopatrzenia Hutnictwa S.A. (CZH), w okresie od dnia 27 stycznia 2016 r. łączna wartość zamówień realizowanych pomiędzy FERRUM S.A. a CZH wyniosła ok. 28,1 mln zł netto. O ww. zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 74/2016 z 18 października 2016 r.

Dodatkowo w związku z potwierdzeniem w dniu 9 listopada 2016 r. przyjęcia do realizacji kolejnego zamówienia realizowanego na rzecz Emitenta przez MH Biuro Przedstawicielskie Zbigniew Kania (MH), wartość zamówień w okresie ostatniego roku wyniosła ok. 29,4 mln zł netto. Na wskazaną powyżej łączną wartość zamówień realizowanych z MH składają się zarówno transakcje kosztowe jak i przychodowe. O ww. zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 76/2016 z 9 listopada 2016 r.

2.7.12 Inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego

W III kwartale 2016 r. nie wystąpiły inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Emitenta i Grupy Kapitałowej poza tymi, które zostały przedstawione w niniejszym raporcie.

3 Jednostkowe sprawozdanie finansowe FERRUM S.A.

3.1 Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na 30.09.2016 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 30.09.2015 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe	152 050	157 213	159 491
1. Aktywa niematerialne	4 525	5 366	5 649
2. Rzeczowe aktywa trwałe	76 280	80 602	81 790
3. Nieruchomości inwestycyjne	50 189	50 189	50 189
4. Udział w jednostkach powiązanych	21 056	21 056	21 056
5. Należności długoterminowe	-	-	807
II. Aktywa obrotowe	73 601	65 934	134 005
1. Zapasy	38 635	36 939	48 435
2. Należności z tytułu dostaw i usług	30 932	21 396	81 147
3. Pozostałe należności	3 579	5 077	2 762
4. Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	455	2 522	1 661
Aktywa razem	225 651	223 147	293 496
PASYWA			
I. Kapitał własny	38 445	36 646	85 538
1. Kapitał akcyjny	75 839	75 839	75 839
2. Akcje własne	(12 899)	(12 899)	(12 899)
3. Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	65 051	65 051
4. Pozostały kapitał zapasowy	7 245	7 245	7 245
5. Kapitał rezerwowy	19 851	19 851	19 851
6. Kapitały pozostałe	-91	-72	-45
7. Niepodzielony wynik finansowy	(63 767)	(63 768)	(64 257)
8. Zysk (strata) netto	1 818	(54 601)	(5 247)
II. Zobowiązania długoterminowe	87 078	93 049	19 751
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 606	3 946	12 485
2. Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	3 513	3 121	3 644
3. Kredyty i pożyczki	39 368	44 208	-
4. Zobowiązania długoterminowe	1 385	1 737	2 058
5. Zobowiązania finansowe długoterminowe	38 206	40 037	1 564
III. Zobowiązania krótkoterminowe	100 128	93 452	188 207
1. Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	1 119	1 057	1 070
2. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	26	40	15
3. Kredyty i pożyczki	15 668	12 504	57 110
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	62 192	49 762	102 847
5. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	596
6. Pozostałe zobowiązania	16 229	13 461	13 020
7. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	4 894	16 628	13 549
Pasywa razem	225 651	223 147	293 496

3.2 Jednostkowy rachunek zysków i strat

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2016r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2015r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2015r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2015r.
Działalność kontynuowana				
I. Przychody ze sprzedaży	193 949	73 158	215 904	56 472
1. Przychody ze sprzedaży produktów	184 388	70 368	158 309	53 145
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	9 561	2 790	57 595	3 327
II. Koszt własny sprzedaży	176 347	66 765	202 893	52 001
1. Koszt własny sprzedanych produktów	167 056	63 869	146 763	49 074
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9 291	2 896	56 130	2 927
III. Zysk brutto ze sprzedaży	17 602	6 393	13 011	4 471
IV. Pozostałe przychody operacyjne	3 497	816	1 037	353
V. Koszty sprzedaży	3 701	1 198	5 068	1 657
VI. Koszty ogólnego zarządu	11 181	3 601	10 450	3 253
VII. Pozostałe koszty operacyjne	497	(740)	1 391	464
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	5 720	3 150	(2 861)	(550)
IX. Przychody finansowe	637	170	1 371	56
X. Koszty finansowe	3 875	1 801	4 844	888
XI. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	2 482	1 519	(6 334)	(1 382)
XII. Podatek dochodowy	664	413	(1 087)	(74)
- podatek bieżący	-	-	596	-
- podatek odroczony	664	413	(1 683)	(74)
XIII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	1 818	1 106	(5 247)	(1 308)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk(strata) na jedną akcję zwykłą	0,08	0,05	(0,23)	(0,06)
Podstawowy/rozwodniony (w PLN)				

3.3 Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2016 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2016 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2015 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2015 r.
I Zysk (strata) netto	1 818	1 106	(5 247)	(1 308)
II Inne całkowite dochody podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-	-	-	-
III Inne całkowite dochody nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	(19)	-	(45)	-
1 Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem				
- Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	(23)	-	(56)	-
2 Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	(4)	-	(11)	-
3 Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	(19)	-	(45)	-
IV Całkowite dochody po opodatkowaniu ogółem	1 799	1 106	(5 292)	(1 308)

3.4 Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	<u>Pozostały kapitał zapasowy</u>								
	Kapitał akcyjny	Akcje własne	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Kapitał z podzielenego wyniku lat ubiegłych	Kapitał z przeszacowania w związku z przejściem na MSSF 1	Kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał	Zyski zatrzymane i niepokryte straty	Kapitał własny razem
Za okres 01.01.-30.09.2015 r.									
Stan na 01.01. 2015 r.(zatwierdzone)	75 839	(12 899)	65 051	876	6 369	19 851	-	(65 485)	89 602
Korekta lat poprzednich								1 717	
Stan na 1 stycznia 2015 r. (dane przekształcone)	75 839	(12 899)	65 051	876	6 369	19 851	-	(63 768)	91 319
Zysk (strata) netto I, II, III kwartał 2015 r.								(5 247)	(5 247)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(56)		(56)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							(11)		(11)
Razem całkowite dochody za I, II, III kwartał 2015 r.	0	0	0	0	0	0	(45)	(5 247)	(5 292)
Stan na 30 września 2015 r.	75 839	(12 899)	65 051	876	6 369	19 851	(45)	(69 015)	86 027
Całkowite dochody za IV kwartał 2015r.								(49 354)	(49 354)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(33)		(33)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							(6)		(6)
Razem całkowite dochody za IV kwartał 2015 r.	0	0	0	0	0	0	(27)	(49 354)	(49 381)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	75 839	(12 899)	65 051	876	6 369	19 851	(72)	(118 369)	36 646
Za okres 01.01.-30.09.2016 r.									
Stan na 1 stycznia 2016 r.	75 839	(12 899)	65 051	876	6 369	19 851	(72)	(118 369)	36 646
Zysk (strata) netto za I,II, III kwartał 2016								1 818	1 818
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(23)		(23)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							(4)		(4)
Podział wyniku za 2015 r.			(54 601)					54 601	
Razem całkowite dochody za I, II, III kwartał 2016 r.	0	0	0	0	0	0	(19)	56 420	1 799
Stan na 30 września 2016 r.	75 839	(12 899)	10 449	876	6 369	19 851	(91)	(61 949)	38 445

3.5 Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2016 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2016 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2015 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2015 r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
I. Zysk (strata) brutto	2 482	1 519	(6 334)	(1 382)
II. Korekty razem	8 343	(201)	14 849	1 049
1. Amortyzacja	7 602	2 547	7 363	2 469
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	(13)	190
3. Odsetki i udziały w zyskach	2 426	803	3 125	861
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(37)	(43)	(54)	(48)
5. Zmiana stanu rezerw	441	(4)	276	(9)
6. Zmiana stanu zapasów	(1 695)	(4 610)	(6 226)	2 296
7. Zmiana stanu należności	(8 109)	2 344	(5 828)	8 078
8. Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	7 715	(1 238)	16 206	(12 788)
9. Podatek dochodowy zapłacony	-	-	-	-
10. Rozliczenie instrumentów pochodnych	-	-	-	-
11. Inne korekty	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia	10 825	1 318	8 515	(333)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
I. Wpływy	113	53	9 237	1 089
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	43	43	283	169
2. Wpływ aktywów finansowych w tym:	70	10	8 954	920
- spłata pożyczki przez jednostki powiązane	-	-	8 332	730
- spłata pozostałe jednostki	70	10	622	190
3. Inne wpływy inwestycyjne	-	-	-	-
II. Wydatki	3 357	528	989	435
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 357	528	989	435
2. Wydatki na aktywa finansowe	-	-	-	-
3. Inne wydatki inwestycyjne	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	(3 244)	(475)	8 248	654
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
I. Wpływy	-	-	-	-
1. Sprzedaż akcji własnych	-	-	-	-
2. Kredyty i pożyczki	-	-	-	-
II. Wydatki	9 648	1 376	18 929	9 386
1. Spłaty kredytów i pożyczek	6 382	305	15 034	8 276
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	840	268	770	250
3. Odsetki	2 426	803	3 125	860
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	(9 648)	(1 376)	(18 929)	(9 386)
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	(2 067)	(533)	(2 166)	(9 066)
E. Zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	(2 067)	(533)	(2 153)	(9 256)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-	13	(190)
F. Środki pieniężne na początek okresu	2 522	-	3 814	-
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	455	(533)	1 661	(9 256)

3.6 Informacje objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

Koszty według rodzaju	30.09.2016 r.	30.09.2015 r.
Amortyzacja	7 602	7 363
Zużycie materiałów i energii	129 499	123 197
Usługi obce	6 568	9 012
Podatki i opłaty	5 120	4 584
Wynagrodzenia	14 044	13 343
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 898	2 798
Pozostałe koszty rodzajowe	206	268
Koszty według rodzaju, razem	165 937	160 565
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	16 001	1 716
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	-	-
Koszty sprzedaży	(3 701)	(5 068)
Koszty ogólnego zarządu	(11 181)	(10 450)
Koszt własny sprzedanych produktów	167 056	146 763
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9 291	56 130
Koszt własny sprzedaży	176 347	202 893

Kapitał własny	30.09.2016 r.	31.12.2015 r.
Kapitał akcyjny	75 839	75 839
Akcje własne	(12 899)	(12 899)
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	65 051
Kapitał z przeszacowania (przejście na MSSF 1)	6 369	6 369
Kapitał rezerwowy	19 851	19 851
Kapitał z podzielonego wyniku lat ubiegłych	876	876
Kapitał pozostały	(91)	(72)
Niepodzielony wynik finansowy	(63 767)	(63 768)
Zysk (strata)	1 818	(54 601)
Kapitał własny razem	38 445	36 646

/Podatek dochodowy/

	30.09.2016 r.	30.09.2015 r.
Podatek dochodowy bieżący	-	596
Podatek dochodowy odroczony	664	(1 683)
	664	(1 087)

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków	30.09.2016 r.
- wykorzystanie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (-)	740
- wykorzystanie aktywów z tytułu podatku odroczonego (+)	5 965
- utworzenie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (+)	314
- utworzenie aktywów z tytułu podatku odroczonego (-)	4 875
Razem (-)	664

4 Omówienie wyników finansowych

4.1 Skonsolidowane wyniki finansowe za 9 m-cy 2016 r.

4.1.1 Skonsolidowane przychody ze sprzedaży

Skonsolidowane przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za 9 m-cy 2016 r. wyniosły 237 244 tys. zł i były o 16 957 tys. zł niższe od przychodów porównywalnego okresu w roku ubiegłym. Przychody ze sprzedaży produktów wzrosły o 32 563 tys. zł, natomiast sprzedaż towarów i materiałów obniżyła się o 49 520 tys. zł. Obniżenie wartości sprzedaży towarów i materiałów wynikało m.in. z braku sprzedaży do HW PIETRZAK przez jednostkę dominującą w ciągu 9 m-cy 2016 r.

W zrealizowanej sprzedaży netto Grupy Kapitałowej za 9 m-cy 2016 r. 32,8% stanowiła sprzedaż poza granice kraju.

Tabela 1. Wyniki Grupy Kapitałowej FERRUM za okres 1 stycznia – 30 września w latach 2016 i 2015

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł	
	9 m-cy 2016 r.	9 m-cy 2015 r.
Przychody ze sprzedaży netto	237 244	254 201
Zysk brutto ze sprzedaży	27 157	22 393
Zysk z działalności operacyjnej	10 253	2 869
EBITDA	20 082	11 806
Podatek dochodowy bieżący	184	596
Podatek dochodowy odroczoney	1 273	(1 059)
Wynik netto	5 136	(582)
Marża brutto ze sprzedaży	11,4%	8,8%
Marża EBITDA	8,5%	4,6%
Marża netto	2,2%	(0,2%)

4.1.2 Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej

Z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2016 r. Grupa Kapitałowa osiągnęła zysk w wysokości 10 253 tys. zł, wyższy o 7 384 tys. zł od zysku operacyjnego w analogicznym okresie roku ubiegłego m.in. w wyniku poprawy rentowności na poziomie zysku brutto ze sprzedaży w jednostce dominującej.

4.1.3 Skonsolidowane koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) wyniosły za 9 m-cy 2016 r. 97,5% wartości przychodów ze sprzedaży produktów skorygowanych o zmianę stanu produktów i koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten obniżył się o 1,9 pkt % przede wszystkim w zakresie kosztów zużycia materiałów i energii.

4.1.4 Skonsolidowany wynik netto

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej za 9 m-cy 2016 r. wyniósł 5 136 tys. zł. w miejsce straty za 9 m-cy 2015 r. w kwocie ok. 582 tys. zł.

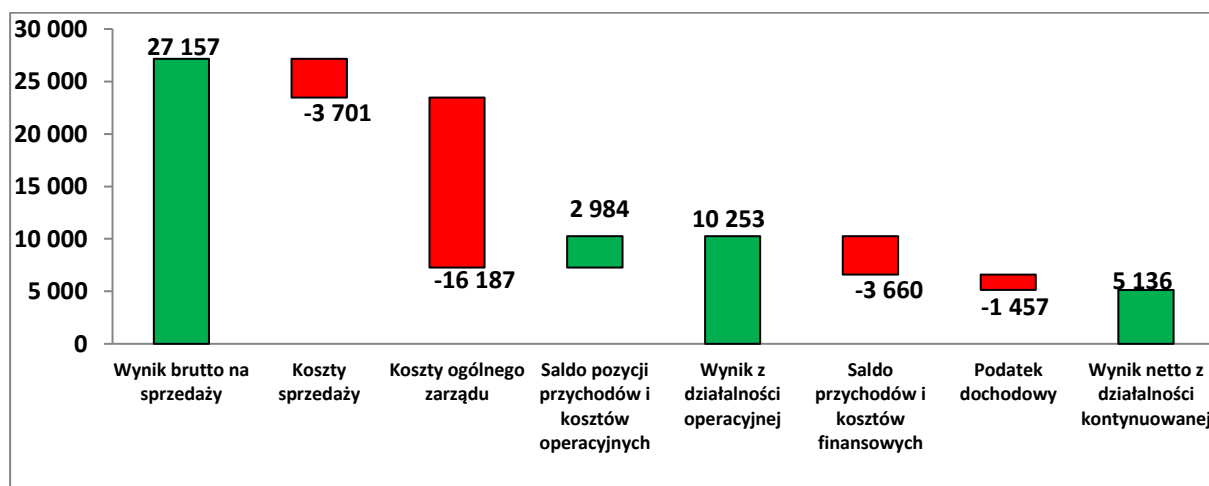
Zysk z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2016 r. w kwocie 10 253 tys. zł został obciążony ujemnym wynikiem z działalności finansowej w kwocie 3 660 tys. zł i podatkiem dochodowym w kwocie 1 457 tys. zł, w tym podatek dochodowy bieżący 184 tys. zł i podatek dochodowy odroczony 1 273 tys. zł.

Wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2016 r. miały również przejściowe różnice między wartością bilansową a wartością podatkową aktywów i pasywów. Z tego tytułu odroczony podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat za 9 m-cy 2016 r. przedstawia się następująco:

- wykorzystanie rezerwy z tytułu podatku odroczonego	(-)	740	tys. zł
- wykorzystanie aktywów z tytułu podatku odroczonego (m.in. w związku z częściowym rozliczeniem straty podatkowej za lata ubiegłe)	(+)	6 160	tys. zł
- utworzenie rezerwy z tytułu podatku odroczonego	(+)	735	tys. zł
- utworzenie aktywów z tytułu podatku odroczonego (m.in. w związku z pozostałymi zobowiązaniami zgodnie z art. 15 b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych)	(-)	4 882	tys. zł
razem	(+)	1 273	tys. zł

Podatek odroczony za 9 m-cy 2016 r. obciążył wynik w kwocie 1 273 tys. zł, podczas gdy za 9 m-cy 2015 r. wpłynął na wynik in plus w kwocie 1 059 tys. zł.

Rys. 2. Składowe skonsolidowanego wyniku netto za 9 m-cy 2016 r. (w tys. zł)

4.2 Skonsolidowane wyniki finansowe za III kwartał 2016 r.

4.2.1 Skonsolidowane przychody ze sprzedaży

Skonsolidowane przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za 9 m-cy 2016 r. wyniosły 88 436 tys. zł i były o 20 272 tys. zł wyższe od przychodów porównywalnego okresu w roku ubiegłym. Przychody ze sprzedaży produktów wzrosły o 21 460 tys. zł, natomiast sprzedaż towarów i materiałów obniżyła się o 1 188 tys. zł.

W zrealizowanej sprzedaży netto Grupy Kapitałowej za III kwartał 2016 r. 31,4% stanowiła sprzedaż poza granice kraju.

Tabela 2. Wyniki Grupy Kapitałowej FERRUM za III kwartał lat 2016 i 2015 r.

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł	
	III kwartał 2016 r.	III kwartał 2015 r.
Przychody ze sprzedaży netto	88 436	68 164
Zysk brutto ze sprzedaży	9 582	6 759
Zysk z działalności operacyjnej	4 957	442
EBITDA	8 365	3 523
Podatek dochodowy bieżący	115	0
Podatek dochodowy odroczoney	611	137
Wynik netto	2 547	(912)
Marża brutto ze sprzedaży	10,8%	9,9%
Marża EBITDA	9,5%	5,2%
Marża netto	2,9%	(1,3%)

4.2.2 Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej

Z działalności operacyjnej za III kwartał 2016 r. Grupa Kapitałowa osiągnęła zysk w wysokości 4 957 tys. zł, wyższy o 4 515 tys. zł od zysku operacyjnego w analogicznym okresie roku ubiegłego m.in. w wyniku poprawy rentowności na poziomie zysku brutto ze sprzedaży w jednostce dominującej.

4.2.3 Skonsolidowane koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) wyniosły za III kwartał 2016 r. 96,4% wartości przychodów ze sprzedaży produktów skorygowanych o zmianę stanu produktów i koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten obniżył się o 3,4 pkt %.

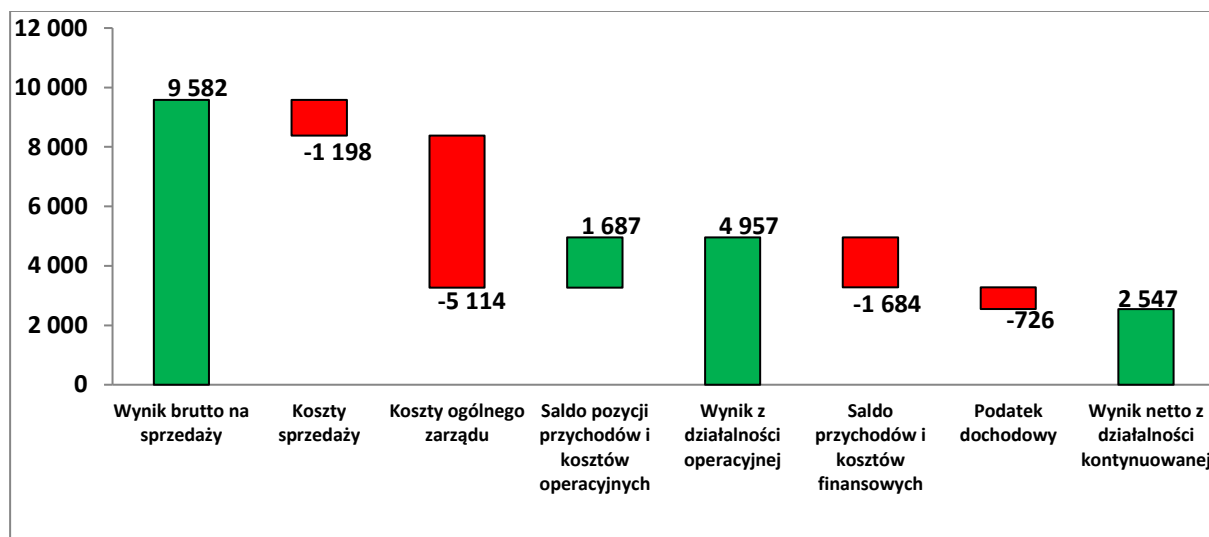
4.2.4 Skonsolidowany wynik netto

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej za III kwartał 2016 r. wyniósł 2 547 tys. zł w miejsce straty za III kwartał 2015 r.

Zysk z działalności operacyjnej za III kwartał 2016 r. w kwocie 4 957 tys. zł został obciążony ujemnym wynikiem z działalności finansowej w kwocie 1 684 tys. zł i podatkiem dochodowym

w kwocie 726 tys. zł, w tym podatek dochodowy bieżący 115 tys. zł i podatek dochodowy odroczony 611 tys. zł.

Rys. 3. Składowe skonsolidowanego wyniku netto za III kwartał 2016 r. (w tys. zł)

4.3 Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za 9 m-cy 2016 r.

4.3.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za 9 m-cy 2016 r. wyniosły 193 949 tys. zł i były o 21 955 tys. zł niższe od przychodów porównywalnego okresu roku poprzedniego. Przychody ze sprzedaży produktów wzrosły o 26 079 tys. zł, natomiast sprzedaż towarów i materiałów obniżyła się o 48 034 tys. zł. Obniżenie wartości sprzedaży towarów i materiałów wynikało m.in. z braku sprzedaży do HW PIETRZAK w ciągu 9 m-cy 2016 r.

4.3.2 Wynik na działalności operacyjnej

Z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2016 roku Emitent osiągnął zysk w wysokości 5 720 tys. zł, w miejsce ujemnego wyniku w kwocie - 2 861 tys. zł za 9 m-cy 2015 r.

Dodatni wynik z działalności operacyjnej był rezultatem m.in. wyższego o 4 591 tys. zł zysku brutto ze sprzedaży, w tym ze sprzedaży produktów o 5 786 tys. zł.

4.3.3 Jednostkowe koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) stanowiły za 9 m-cy 2016 r. 98,5% przychodów ze sprzedaży skorygowanych o zmianę stanu produktów i kosztów wytworzenia produktów na własne potrzeby. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten obniżył się o 4 pkt %.

Niższe koszty wynikały przede wszystkim z niższych kosztów zużycia materiałów oraz kosztów usług obcych.

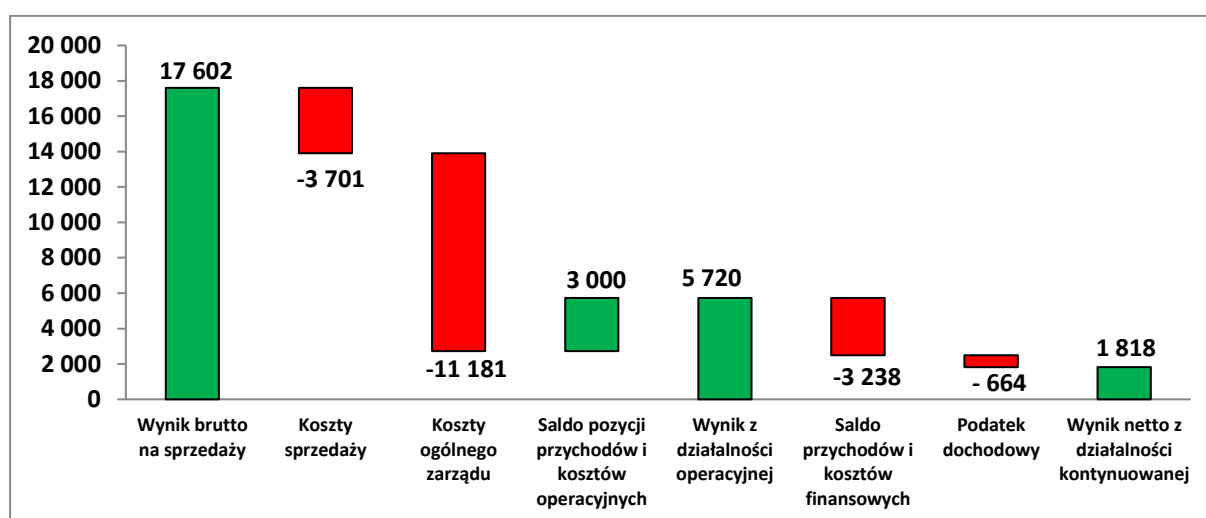
4.3.4 Wynik netto

Za 9 m-cy 2016 r. Emitent osiągnął zysk netto na poziomie 1 818 tys. zł w miejsce straty poniesionej za 9 m-cy 2015 r. na poziomie -5 247 tys. zł.

Zysk z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2016 r. w kwocie 5 720 tys. zł został obciążony ujemnym wynikiem z działalności finansowej w kwocie 3 238 tys. zł, niższym jednak o 235 tys. zł w stosunku do 9 m-cy 2015 r. (w tym niższe koszty odsetek bankowych o 704 tys. zł).

Zysk brutto w wysokości 2 482 tys. zł został obciążony podatkiem odroczonym w kwocie 664 tys. zł i w efekcie na poziomie netto Spółka osiągnęła zysk 1 818 tys. zł.

Rys. 4. Składowe jednostkowego wyniku netto za 9 m-cy 2016 r. (w tys. zł)

4.4 Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za III kwartał 2016 r.

4.4.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za III kwartał 2016 r. wyniosły 73 158 tys. zł i były o 16 686 tys. zł wyższe od przychodów porównywalnego okresu roku poprzedniego. Przychody ze sprzedaży produktów wzrosły o 17 223 tys. zł, natomiast sprzedaż towarów i materiałów obniżyła się o 537 tys. zł.

4.4.2 Wynik na działalności operacyjnej

Z działalności operacyjnej za III kwartał 2016 roku Emitent osiągnął zysk w wysokości 3 150 tys. zł, w miejsce ujemnego wyniku w kwocie -550 tys. zł za III kwartał 2015 r.

Dodatni wynik z działalności operacyjnej był rezultatem m.in. wyższego o 2 428 tys. zł zysku brutto ze sprzedaży produktów.

4.4.3 Jednostkowe koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) stanowiły za III kwartał 2016 r. 97,3% przychodów ze sprzedaży skorygowanych o zmianę stanu produktów i kosztów wytworzenia produktów na własne potrzeby. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten obniżył się o 4,3 pkt %.

Niższe koszty wynikały przede wszystkim z niższych kosztów zużycia materiałów oraz kosztów usług obcych.

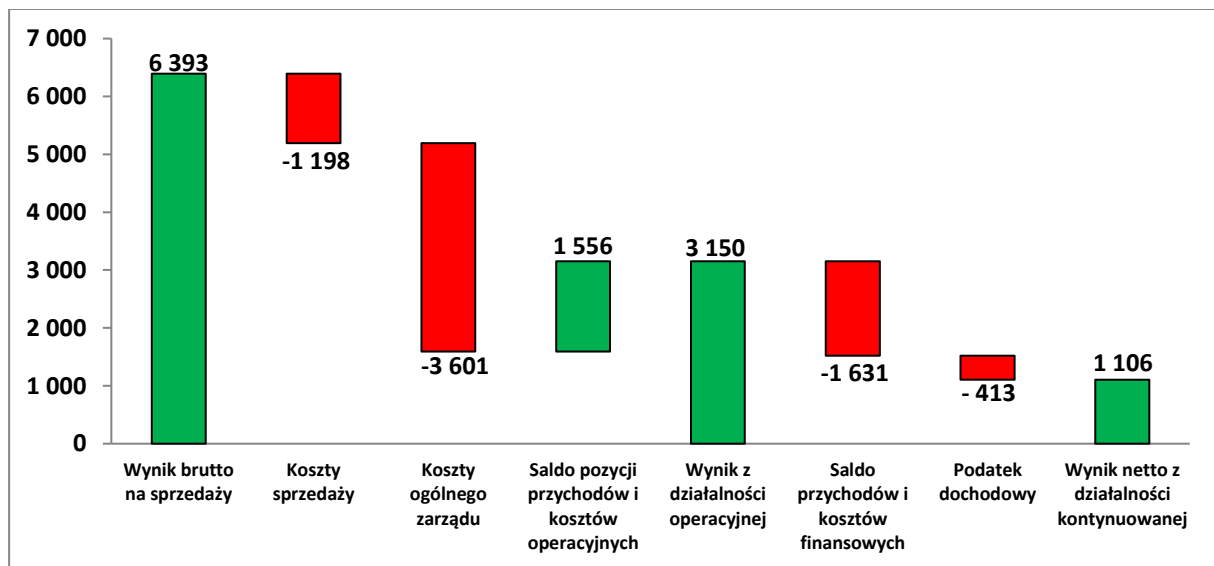
4.4.4 Wynik netto

Za III kwartał 2016 r. Emitent osiągnął zysk netto na poziomie 1 106 tys. zł w miejsce straty poniesionej w III kwartale 2015 r. na poziomie -1 308 tys. zł.

Zysk z działalności operacyjnej za III kwartał 2016 r. w kwocie 3 150 tys. zł został obciążony ujemnym wynikiem z działalności finansowej w kwocie 1 631 tys. zł.

Zysk brutto w kwocie 1 519 tys. zł został obciążony podatkiem odroczonym w kwocie 413 tys. zł i w efekcie na poziomie netto Spółka osiągnęła zysk 1 106 tys. zł.

Rys. 5. Składowe jednostkowego wyniku netto za III kwartał 2016 r. (w tys. zł)

4.5 Sytuacja majątkowa - struktura aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

W stosunku do stanu na koniec roku 2015, w okresie sprawozdawczym wartość majątku trwałego obniżyła się o 585 tys. zł w wyniku m.in. obniżenia innych należności długoterminowych.

Majątek trwały wg stanu na dzień 30 września 2016 r. stanowił 61,9 % aktywów ogółem i obniżył się o 3,5 pkt % w stosunku do stanu na koniec 2015 r.

Na koniec września 2016 r. majątek obrotowy stanowił 38,1 % wartości aktywów ogółem i wzrósł o 3,5 pkt % w stosunku do stanu na koniec grudnia 2015 r. W wartościach bezwzględnych jego wartość wzrosła o 14 287 tys. zł, w zakresie zapasów materiałów i towarów oraz należności z tytułu dostaw i usług.

W zakresie źródeł finansowania wg stanu na dzień 30 września 2016 r. nastąpił wzrost wartości kapitału własnego o 5 111 tys. zł głównie w rezultacie osiągniętego zysku netto. W strukturze pasywów udział kapitału własnego wg stanu na dzień 30 września 2016 r. wyniósł 19,2% i wzrósł o 0,9 pkt % w stosunku do stanu na koniec grudnia 2015 r.

Wartość łącznych zobowiązań wg stanu na koniec września 2016 r. wyniosła 223 316 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2015 r. wzrosła o 8 591 tys. zł, w tym głównie w zakresie zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

4.6 Sytuacja pieniężna

Środki pieniężne wg stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosły 2 343 tys. zł i obniżyły się o 3 428 tys. zł w stosunku do stanu na koniec grudnia 2015 r. Dodatni przepływ środków z działalności operacyjnej w kwocie 12 979 tys. zł został wykorzystany głównie na spłatę kredytów, odsetek i zobowiązań z tytułu leasingu oraz na wydatki inwestycyjne.

W maju, czerwcu i sierpniu 2016 r. Emitent złożył w Urzędzie Skarbowym kolejne wnioski o rozłożenie na raty podatku VAT za marzec, kwiecień i lipiec 2016 r. w łącznej kwocie 6,8 mln zł. Konsekwencją wniosków były wpisy w Rejestrze Zastawów Skarbowych i decyzje Urzędu Skarbowego dotyczące rozłożenia podatku VAT na raty.

Zdarzenia wpływające na sytuację pieniężną w 2016 r. w zakresie spółki zależnej ZKS FERRUM

W lipcu 2016 roku spółka ZKS FERRUM podpisała z mBankiem S.A. aneks do umowy na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej w wysokości 6 mln zł, w tym 2 mln zł dotyczy kredytu w rachunku bieżącym.

W lipcu 2016 r. spółka ZKS FERRUM podpisała aneks do umowy limitu wierzytelności zawartej z Raiffeisen Bank Polska S.A., na mocy którego termin ostatecznej spłaty limitu został wydłużony do 20 lipca 2022 r., a ponadto strony ustaliły zasady wykorzystania i spłaty poszczególnych produktów bankowych udzielanych w ramach limitu.

4.7 Wyniki segmentów działalności

Grupa Kapitałowa FERRUM prowadzi działalność w trzech podstawowych segmentach, obejmujących produkty i usługi opisane szczegółowo w pkt 1.2.2 *Opis podstawowych produktów*. W ramach tych segmentów podmioty z Grupy Kapitałowej FERRUM osiągnęły w okresie odpowiednio 9 m-cy 2016 r. i 9 m-cy 2015 r. oraz III kwartału 2016 r i III kwartału 2015 r. wyniki zaprezentowane w poniższych tabelach.

Tabela 3. Wyniki wg segmentów działalności za 9 m-cy 2016 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	193 949	46 380	625	
Wyłączenie konsolidacyjne	(2 977)	(108)	(625)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	190 972	46 272	-	237 244
Zysk z działalności operacyjnej	5 720	4 218	122	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	193	-	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	5 720	4 411	122	10 253
Wynik przed opodatkowaniem	2 482	3 782	136	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	193	-	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	2 482	3 975	136	6 593
Wynik netto	1 818	3 007	133	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	178	-	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	1 818	3 185	133	5 136
Amortyzacja	7 602	2 424	0	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	(197)	-	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	7 602	2 227	0	9 829
EBITDA	13 322	6 643	122	
Wyłączenia konsolidacyjne		(5)	-	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	13 322	6 638	122	20 082
Aktywa segmentu	225 651	95 704	11 420	
Wyłączenia konsolidacyjne	(22 290)	(22 802)	(11 264)	
Aktywa po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	203 361	72 903	156	276 420
Zobowiązania segmentu	187 600	43 510	66	
Wyłączenia konsolidacyjne	(1 606)	(5 822)	(38)	
Zobowiązania po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	185 600	37 688	28	223 316
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	10 825	2 087	72	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	(5)	-	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	10 825	2 082	72	12 979
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 244)	(2 133)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	5	-	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(3 244)	(2 128)	0	(5 372)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(9 648)	(1 387)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(9 648)	(1 387)	0	(11 035)

Tabela 4. Wyniki wg segmentów działalności za 9 m-cy 2015 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	215 904	45 059	434	
Wyłączenie konsolidacyjne	977	5 843	376	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	214 927	39 216	58	254 201
Zysk z działalności operacyjnej	(2 861)	5 138	316	
Wyłączenie konsolidacyjne	308	276	(308)	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(2 553)	5 414	8	2 869
Wynik przed opodatkowaniem	(6 334)	4 676	337	
Wyłączenia konsolidacyjne	329	276	(329)	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(6 005)	4 952	8	(1 045)
Wynik netto	(5 247)	3 930	244	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	579	(88)	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(5 247)	4 509	156	(582)
Amortyzacja	7 363	1 849	2	
Wyłączenie konsolidacyjne	0	(277)	0	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	7 363	1 572	2	8 937
EBITDA	4 502	6 988	316	
Wyłączenia konsolidacyjne	277	(277)	0	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	4 779	6 711	316	11806
Aktywa segmentu	293 496	82 493	11 239	
Wyłączenia konsolidacyjne	(21 968)	(23 332)	(10 998)	
Aktywa po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	271 528	59 161	241	330 930
Zobowiązania segmentu	207 958	33 612	56	
Wyłączenia konsolidacyjne	866	6 407	38	
Zobowiązania po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	207 092	27 205	18	234 315
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	8 514	8 174	127	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	128	(127)	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	8 514	8 302	0	16 816
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	8 248	(398)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	8 331	0	0	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(83)	(398)	0	(481)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(18 929)	(7 248)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	8 331	0	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(18 929)	1 083	0	(17 846)

Tabela 5. Wyniki wg segmentów działalności za III kwartał 2016 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	73 158	15 937	284	
Wyłączenie konsolidacyjne	(653)	(6)	(284)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	72 505	15 931	-	88 436
Zysk z działalności operacyjnej	3 150	1 644	96	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	67	-	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	3 150	1 711	96	4 957
Wynik przed opodatkowaniem	1 519	1 588	99	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	67	-	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	1 519	1 655	99	3 273
Wynik netto	1 106	1 266	99	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	76	-	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	1 106	1 342	99	2 547
Amortyzacja	2 547	926	0	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	(65)	-	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	2 547	861	0	3 408
EBITDA	5 697	2 571	96	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	1	-	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	5 697	2 572	96	8 365
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 318	(266)	41	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	1 318	(266)	41	1 093
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(475)	(350)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(475)	(350)	0	(825)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 375)	1 426	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(1 375)	1 426	0	51

Tabela 6. Wyniki wg segmentów działalności za III kwartał 2015 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	56 472	12 305	111	
Wyłączenie konsolidacyjne	(233)	(380)	(111)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	56 239	11 925	0	68 164
Zysk z działalności operacyjnej	(550)	801	116	
Wyłączenie konsolidacyjne	117	74	(116)	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(433)	875	0	442
Wynik przed opodatkowaniem	(1 382)	411	120	
Wyłączenia konsolidacyjne	121	(75)	(120)	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(1 261)	(66)	0	(775)
Wynik netto	(1 308)	218	86	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	125	(33)	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(1 308)	343	53	(912)
Amortyzacja	2 469	686	1	
Wyłączenie konsolidacyjne	0	(75)	0	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	2 469	611	1	3 081
EBITDA	1 919	1 488	115	
Wyłączenia konsolidacyjne	86	(277)	192	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	2 005	1 211	307	3 523
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(334)	2 579	53	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	53	-53	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(334)	2 632	0	2 298
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	654	(1 266)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	(689)	0	0	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(35)	(1 266)	0	(1 301)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(9 386)	(1 490)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	729	0	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(9 386)	(761)	0	(10 147)

4.7.1 Segment rur i profili

Opis wyników jednostkowych FERRUM S.A. tj. segmentu rur i profili został przedstawiony w pkt 4.3 *Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za 9 m-cy* i pkt 4.4 *Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za III kwartał 2016 r.*

4.7.2 Segment konstrukcji spawanych

W segmencie konstrukcji spawanych za 9 m-cy 2016 r. spółka ZKS FERRUM osiągnęła zysk z działalności operacyjnej na poziomie 4 218 tys. zł i zysk netto w kwocie 3 007 tys. zł.

W porównywalnym okresie roku ubiegłego, na działalności operacyjnej Spółka osiągnęła wyższy o 921 tys. zł wynik, a w zakresie wyniku netto, zysk netto był wyższy o 923 tys. zł.

Niższy zysk operacyjny wynikał m.in. z ujemnego wyniku z różnic kursowych, w miejsce wyniku dodatniego za 9 m-cy 2015 r. i to m.in. było przyczyną niższego zysku netto.

Za III kwartał 2016 r. spółka ZKS FERRUM osiągnęła zysk z działalności operacyjnej na poziomie 1 644 tys. zł i zysk netto w kwocie 1 266 tys. zł.

W porównywalnym okresie roku ubiegłego, na działalności operacyjnej Spółka osiągnęła niższy o 842 tys. zł wynik, a w zakresie wyniku netto, zysk netto był niższy o 1 048 tys. zł.

4.7.3 Segment działalności marketingowej i promocyjnej (segment działalności pozostałej)

Za 9 m-cy 2016 r. ten segment działalności osiągnął zysk z działalności operacyjnej w kwocie 122 tys. zł i zysk netto na poziomie 133 tys. zł.

W III kwartale 2016 r. ten segment działalności osiągnął zysk z działalności operacyjnej w kwocie 96 tys. zł i zysk netto na poziomie 99 tys. zł.

4.8 Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za 9 m-cy 2016 r.

4.8.1 Prezentacja sprzedaży w segmencie rur

Za 9 m-cy 2016 r. wolumen sprzedaży rur i profili w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrósł o około 12,8 tys. ton, tj. o 15,9 %, a przychody ze sprzedaży rur i profili wzrosły o około 24,8 mln zł, tj. o 21,4 %. Wzrost wartości i ilości sprzedaży był rezultatem m.in. wzrostu wolumenu sprzedaży w segmencie gazowniczym – sprzedaż dla firmy IZOSTAL S.A.

Tabela 7. Sprzedaż produktów Emitenta

Rury i profile	9 m-cy 2016 r.	9 m-cy 2015 r.	Zmiana
Wartościowo (tys. zł)	181 249	156 385	+15,9%
Ilościowo (tys. ton)	72,7	59,9	+21,4%

Za 9 m-cy 2016 r. wartość sprzedaży towarów i materiałów wyniosła 9 561 tys. zł i była niższa o 48 034 tys. zł od sprzedaży w analogicznym okresie roku ubiegłego. Obniżenie wartości sprzedaży towarów i materiałów wynikało z braku sprzedaży do HW PIETRZAK za 9 m-cy 2016 r.

Łącznie sprzedaż netto Spółki za 9 m-cy 2016 r. wyniosła 193 949 tys. zł i była niższa o 21 955 tys. zł od sprzedaży netto za 9 m-cy 2015 r.

4.8.2 Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych

Za 9 m-cy 2016 r. sprzedaż ZKS FERRUM w zakresie produktów i usług wzrosła o 10,4% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wzrost nastąpił tylko w zakresie sprzedaży konstrukcji spawanych.

Tabela 8. Sprzedaż produktów i usług podmiotu zależnego w ujęciu wartościowym

Wyszczególnienie	9 m-cy 2016 r. w tys. zł	9 m-cy 2015 r. w tys. zł	Zmiana
Konstrukcje spawane	44 400	35 287	+25,8%
Zbiorniki	70	2 193	-96,8%
Usługi różne	1 180	3 885	-69,6%
Razem:	45 650	41 365	+10,4%

4.8.3 Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej

Za 9 m-cy 2016 r. spółka FERRUM MARKETING odnotowała przychody ze sprzedaży na poziomie 625 tys. zł, w tym ze znaków towarowych słowno-graficznych dla spółek: FERRUM S.A. i ZKS FERRUM S.A. oraz sprzedaży towarów. Łączna wartość sprzedaży była wyższa o 191 tys. zł w stosunku do sprzedaży za 9 m-cy 2015 r., w tym w zakresie sprzedaży towarów o 219 tys. zł.

4.9 Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za III kwartał 2016 r.

4.9.1 Prezentacja sprzedaży w segmencie rur

W III kwartale 2016 r. wolumen sprzedaży rur i profili w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrósł o około 5,8 tys. ton, tj. o 28 %, a przychody ze sprzedaży rur i profili wzrosły o około 17,2 mln zł, tj. o 32,7 %. Wzrost wartości i ilości sprzedaży był rezultatem m.in. wzrostu wolumenu sprzedaży w segmencie gazowniczym – sprzedaż dla firmy IZOSTAL S.A.

Tabela 9. Sprzedaż produktów Emitenta

Rury i profile	III kwartał 2016 r.	III kwartał 2015 r.	Zmiana
Wartościowo (tys. zł)	69 815	52 601	+32,7%
Ilościowo (tys. ton)	26,5	20,7	+28,0%

W III kwartale 2016 r. wartość sprzedaży towarów i materiałów wyniosła 2 790 tys. zł i była niższa o 537 tys. zł od sprzedaży w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Łącznie sprzedaż netto Spółki za III kwartał 2016 r. wyniosła 73 158 tys. zł i była wyższa o 16 686 tys. zł od sprzedaży netto za III kwartał 2015 r.

4.9.2 Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych

W III kwartale 2016 r. sprzedaż ZKS FERRUM w zakresie produktów i usług wzrosła o 33,5% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wzrost nastąpił tylko w zakresie sprzedaży konstrukcji spawanych.

Tabela 10. Sprzedaż produktów i usług podmiotu zależnego w ujęciu wartościowym

Wyszczególnienie	III kwartał 2016 r. w tys. zł	III kwartał 2015 r. w tys. zł	Zmiana
Konstrukcje spawane	15 478	8 104	+91%
Zbiorniki	5	1 344	-96%
Usługi różne	258	2 339	-89%
Razem:	15 741	11 787	+33,5%

4.9.3 Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej

W III kwartale 2016 r. spółka FERRUM MARKETING odnotowała przychody ze sprzedaży na poziomie 284 tys. zł, w tym ze znaków towarowych słowno-graficznych dla spółek: FERRUM S.A. i ZKS FERRUM S.A. oraz sprzedaży towarów. Łączna wartość sprzedaży była wyższa o 173 tys. zł w stosunku do sprzedaży za III kwartał 2015 r., w tym w zakresie sprzedaży towarów o 165 tys. zł.

4.10 Opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki

Wśród istotnych czynników i zdarzeń wpływających na skonsolidowany wynik finansowy za 9 m-cy 2016 r. należy wymienić m.in.:

- wyższą o 16,5 % sprzedaż oraz o 2,1 pkt % rentowność produktów na poziomie zysku brutto ze sprzedaży w podmiocie dominującym,
- zwiększenie sprzedaży produktów w segmencie gazowniczym przez podmiot dominujący,
- zakończenie w I kwartale 2016 r. przez Emitenta modernizacji linii do produkcji rur spiralnie spawanych oraz linii do produkcji rur zgrzewanych polegającej m.in. na zwiększeniu sprawności i wydajności linii,
- wyższy o 4,8 % średni kurs PLN/EUR wg NBP za 9 m-cy 2016 r. w stosunku do średniego kursu za 9 m-cy 2015 r.,
- sprzedaż rur z zapasów w podmiocie dominującym.

4.11 Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych

Zmiany w zakresie aktywów z tytułu podatku odroczonego, rezerwy na odroczonego podatek dochodowy i pozostałych rezerw i odpisów przedstawiono poniżej.

Tabela 11. Zmiany wielkości szacunkowych (w tys. zł) – dotyczy danych skonsolidowanych

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2016	Stan na 30.06.2016	Stan na 31.12.2015	Zmiana za 9 m-cy 2016 r.	Zmiana w III kwartale 2016 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 777	17 167	17 797	-1 020	-390
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	22 148	21 927	21 901	+247	+221 0
Rezerwa na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, niewykorzystane urlopy i pozostałe świadczenia pracownicze	4 917	4 917	4 478	+439	
Odpisy aktualizujące należności	49 332	49 548	49 616	-284	-216
Odpisy aktualizujące zapasy	6 761	7 535	10 088	-3 327	-774

4.12 Wykorzystywane instrumenty finansowe

W spółkach Grupy Kapitałowej FERRUM nie stosuje się rachunkowości zabezpieczeń. W dniu 3 października 2011 roku Zarząd FERRUM S.A. przyjął natomiast „Procedurę zarządzania ryzykiem walutowym” oraz „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym”, które zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Emitenta w dniu 9 listopada 2011 roku.

Zestawienie otwartych transakcji typu forward wg stanu na 30.09.2016 r. przedstawiono poniżej.

Tabela 12. Zestawienie zawartych przez ZKS FERRUM S.A. transakcji typu forward wg stanu na dzień 30.09.2016 r.

Termin realizacji	Kwota w tys. EUR	Średni kurs na datę rozliczenia	Wycena bilansowa w tys. zł
FORWARDY – SPRZEDAŻ WALUTY			
Październik 2016	250	4,4296	28
Listopad 2016	1 150	4,3030	(25)
Grudzień 2016	450	4,4356	45
Styczeń 2017	550	4,4148	39
Luty 2017	100	4,3122	(4)
Marzec 2017	100	4,3143	(5)
Razem	2 600	4,3626	78

Wg stanu na dzień 30 września 2016 r. ani Emitent ani spółka zależna FERRUM MARKETING nie posiadały zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe.

4.12.1 Zarządzanie zasobami finansowymi

Zarządzanie płynnością koncentruje się przede wszystkim na szczegółowej analizie spływu należności, zapewnieniu odpowiednich źródeł finansowania działalności oraz dążeniu do optymalnej struktury finansowania.

W dniu 23 grudnia 2015 roku Spółka podpisała Ugody z Wierzycielami: ING Bank Śląski S.A., Millennium S.A. i mFactoring S.A., (raport bieżący 84/2015), zgodnie z którymi uzgodniony został

harmonogram spłaty zobowiązań wobec Wierzycieli. Obsługa rat rozpoczęła się 30 września 2016 roku, a końcowy termin spłat ustalony został na 31 grudnia 2020 roku. Zarówno harmonogram jak i wysokość spłat wynikały z przedstawionego Wierzycielom planu finansowego opartego w szczególności o założenie, że w roku 2016 Spółka realizować będzie dostawy rur do OGP Gaz System S.A.. Emitent, działając w konsorcjum z HW Pietrzak Holding S.A. podpisał 17 kwietnia 2015 roku Umowę Ramową (raport bieżący 26/2015) określającą zasady organizacji przetargów i realizacji zamówień OGP Gaz System S.A.. Ze względu na upadłość HW Pietrzak Holding S.A. Emitent utracił zdolność do samodzielnego startu w przetargach i występuje w nich jako podwykonawca. Zmienił się również, uległ opóźnieniu, harmonogram przetargów organizowanych przez OGP Gaz System S.A. w roku 2016. Powyższe niezależne od Emitenta zdarzenia spowodowały, że konieczna jest zmiana zapisanego w Ugodach harmonogramu spłat. Emitent prowadzi w tej sprawie rozmowy z Wierzycielami.

Potencjalnym ryzykiem dla zachowania płynności Emitenta może być brak zgody Wierzycieli na zmianę zapisanego w Ugodach harmonogramu spłaty rat kapitałowych, a w szczególności, brak zgody na przesunięcie spłaty rat, których termin płatności przypada na 31 grudnia 2016 roku.

Zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą FERRUM S.A. „Strategią restrukturyzacji operacyjnej i finansowej Grupy Kapitałowej FERRUM jedną z planowanych inicjatyw restrukturyzacyjnych Emitenta jest konieczność pozyskania dodatkowego finansowania.

4.12.2 Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji

W okresie sprawozdawczym ani w kilku latach poprzednich Spółka nie przeprowadzała emisji akcji.

4.12.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z wykorzystywanych instrumentów finansowych obejmują ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe. Poziom zaangażowania kredytowego Spółki naraża ją na ryzyko zmian stopy procentowej, jednak obecna sytuacja makroekonomiczna i związany z tym niski poziom stóp bazowych powoduje, że ryzyko to w ocenie Zarządu jest ograniczone.

Emitent dokonuje zakupów surowców w EURO i w tej walucie rozliczana jest także znacząca część sprzedaży. Zakup surowców rozliczany w EURO stanowi w dużej mierze naturalne zabezpieczenie ekspozycji walutowej Spółki.

Narażenie FERRUM S.A. na ryzyko stóp procentowych dotyczy przede wszystkim finansowania zewnętrznego (zaciągnięte kredyty) opartego na zmiennej stopie procentowej. Biorąc jednak pod uwagę tendencje rynkowe w ostatnim okresie można stwierdzić, iż ryzyko zmiany stóp procentowych nie jest w obecnej sytuacji istotne.

W FERRUM S.A. nie stosuje się rachunkowości zabezpieczeń. W dniu 3 października 2011 roku Zarząd FERRUM S.A. przyjął „Procedurę zarządzania ryzykiem walutowym” oraz „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym”, które zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Emitenta w dniu 9 listopada 2011 roku. Za zarządzanie ryzykiem walutowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej polityki w tym zakresie odpowiedzialny jest Zarząd Spółki. Wg stanu na 30. 09.2016 r. Emitent nie posiadał otwartych pozycji transakcji zabezpieczających ze względu na brak limitów skarbowych.

4.13 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania prognoz wyników na dany rok

Spółka nie publikowała prognoz jednostkowych ani skonsolidowanych wyników finansowych na rok obrotowy 2016.

4.14 Przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej FERRUM

Aktualna sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej FERRUM została opisana w pkt 4. *Omówienie wyników finansowych.*

Przyszła sytuacja finansowa spółek Grupy Kapitałowej FERRUM oraz perspektywy ich rozwoju uzależnione są od sytuacji makroekonomicznej zarówno w skali kraju, jak i w skali światowej. Zostały one szczegółowo opisane w pkt 5.7.1. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej i kolejnych.

5 Pozostałe informacje

5.1 Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Emitenta

Na koniec trzeciego kwartału Emitent osiągnął zysk z działalności operacyjnej w wysokości 5 720 tys. zł, w miejsce ujemnego wyniku w kwocie - 2 861 tys. zł za 9 m-cy 2015 r. osiągając przy tym zysk netto na poziomie 1 818 tys. zł w miejsce straty poniesionej w analogicznym okresie roku poprzedniego na poziomie -5 247 tys. zł.

W minionym okresie sprawozdawczym Emitent kontynuował realizację strategii rozwoju Grupy FERRUM, w tym planu modernizacji i zwiększenia efektywności parku maszynowego, zarówno w segmencie rur jak i konstrukcji stalowych. Zmodernizowano dwie podstawowe linie produkcyjne – zgrzewania i spiralnego spawania. W obu wypadkach istotnie poprawiono sprawność oraz wydajność linii.

W okresie objętym niniejszym raportem kwartalnym, decyzją jednego z akcjonariuszy Spółki wyrażoną podczas obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia nie doszło do rozważanej emisji akcji z prawem poboru i tym samym zaangażowania kapitałowego Węgłokoks S.A. w Spółkę.

W tabeli poniżej zaprezentowano - w ujęciu chronologicznym - najważniejsze wybrane zdarzenia, jakie miały miejsce od początku 2016 r. do zakończenia III kwartału, tak w odniesieniu do FERRUM S.A., jak również do Grupy Kapitałowej FERRUM.

Tabela 13. Najważniejsze wydarzenia w kontekście zakończonego III kwartału 2016 r.

Okres	Wydarzenie
Styczeń	<ul style="list-style-type: none">• zawarcie umowy ramowej z SKAAP• wejście w życie ugód z instytucjami finansującymi w sprawie warunków spłaty wymagalnych zobowiązań finansowych• zawarcie z ISOPLUS FERNWARMETECHNIK Ges.m.b.H umowy na dostawę rur stalowych
Luty	<ul style="list-style-type: none">• zmiany w składzie Rady Nadzorczej FERRUM S.A.

Marzec	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizacja strategii w zakresie wariantów finansowania działalności • publikacja raportów rocznych FERRUM S.A. oraz Grupy Kapitałowej FERRUM za rok 2015
Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> • zawarcie umowy ramowej pomiędzy FERRUM Marketing Sp. z o. o. a PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. • podpisanie listu intencyjnego z Węglkokoks S.A. • przedłużenie terminów na realizację warunków wynikających z treści ugód zawartych z instytucjami finansującymi
Maj	<ul style="list-style-type: none"> • zawarcie z Izostal S.A. umowy na dostawę rur stalowych • publikacja skonsolidowanego raportu kwartalnego za 1Q2016 • zmiany w składzie Rady Nadzorczej FERRUM S.A.
Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> • wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych • obrady Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia FERRUM S.A.
III kwartał 2016	
Lipiec	<ul style="list-style-type: none"> • zawarcie umów zastawów rejestrowych w związku z ugodami zawartymi z instytucjami finansującymi • zawarcie przez ZKS FERRUM S.A. aneksu do umowy limitu wierzytelności zawartej z Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sierpień	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany w składzie Rady Nadzorczej FERRUM S.A. • publikacja skonsolidowanego raportu za I półrocze 2016 r.
Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> • informacja od Węglkokoks S.A. dot. planów co do ewentualnych powiązań kapitałowych z FERRUM S.A. • z

5.2 Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi

W ciągu 9 m-cy 2016 r. Emitent zawierał transakcje z podmiotami powiązanymi, w tym z BSK Return S.A. oraz spółkami zależnymi ZKS FERRUM S.A. i FERRUM S.A. MARKETING sp. z o.o. Powyższe transakcje miały jednakże charakter typowy i były zawierane na warunkach rynkowych.

Za 9 m-cy 2016 roku wartość netto (tj. bez VAT) transakcji Emitenta z podmiotami powiązanymi wyniosła łącznie 5 367 tys. zł.

Dodatkowo transakcje wzajemne netto spółki zależnej Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z firmami Arcelor Mittal sp. z o.o., BSK Return S.A. oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o. za 9 m-cy 2016 r. wyniosły 3 486 tys. zł.

Za III kwartał 2016 roku wartość netto (tj. bez VAT) transakcji Emitenta z podmiotami powiązanymi wyniosła łącznie 1 260 tys. zł, natomiast transakcje wzajemne netto spółki zależnej

Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z firmami Arcelor Mittal sp. z o.o., BSK Return S.A. oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o. za III kwartał 2016 r. wyniosły 3 040 tys. zł.

5.3 Objasnienia dotyczące sezonowości i cykliczności sprzedaży

Sprzedaż produktów Emitenta wyraźnie wzrasta w miesiącach od marca do października, osiągając w tym okresie najwyższy poziom, a maleje od listopada do lutego. Przyczyny sezonowości sprzedaży należy upatrywać w cyklu działalności odbiorców, którzy reprezentują segmenty rynku takie jak: ciepłownictwo, gazownictwo, budownictwo, roboty ziemne, wodno - kanalizacyjne. W przypadku gazownictwa oraz budownictwa, robót ziemnych i wodno - kanalizacyjnych wszelkie inwestycje, które wiążą się z instalacją rur są przeprowadzane w okresie od marca do października.

Z kolei główne dostawy produktów Emitenta dla ciepłownictwa realizowane są w okresie od marca do września, co jest spowodowane przerwą w okresie grzewczym i możliwością przeprowadzenia nowych inwestycji, jak również remontami istniejącej sieci ciepłociągów.

Zjawisko sezonowości nie występuje w przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej.

5.4 Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W dniu 30 września 2016 r. Emitent złożył w Sądzie Rejonowym Katowice Wschód w Katowicach zgłoszenie wierzytelności przysługujących FERRUM S.A. od HW Pietrzak Holding S.A. stając się tym samym stroną postępowania, którego łączna wartość przekracza 10% kapitałów własnych Spółki. Na kwotę należności głównej zgłoszenia tj. 44 mln zł złożyły się przede wszystkim należności wynikające ze sprzedaży towarów i materiałów do HW Pietrzak Holding S.A. O powyższym Spółka informowała raportem bieżącym nr 73/2016 z dnia 30 września 2016 r.

Poza powyższym, FERRUM S.A. ani żadna jednostka zależna FERRUM S.A. nie są stroną postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczącego zobowiązań lub wierzytelności, którego wartość pojedynczo przekraczałaby 10% kapitałów własnych Emitenta.

FERRUM S.A. oraz spółka zależna ZKS FERRUM są stroną kilku postępowań przed sądami, jednak łączna wartość postępowań (za wyjątkiem opisanych powyżej wierzytelności podmiotu dominującego) wraz z ww. spółką zależną nie przekracza 10 % kapitałów własnych Emitenta.

5.5 Informacje o udzieleniu poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji

W III kwartale 2016 roku FERRUM S.A. ani jednostki zależne od Emitenta nie udzielały poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

5.6 Akcje i akcjonariat

5.6.1 Struktura kapitału zakładowego

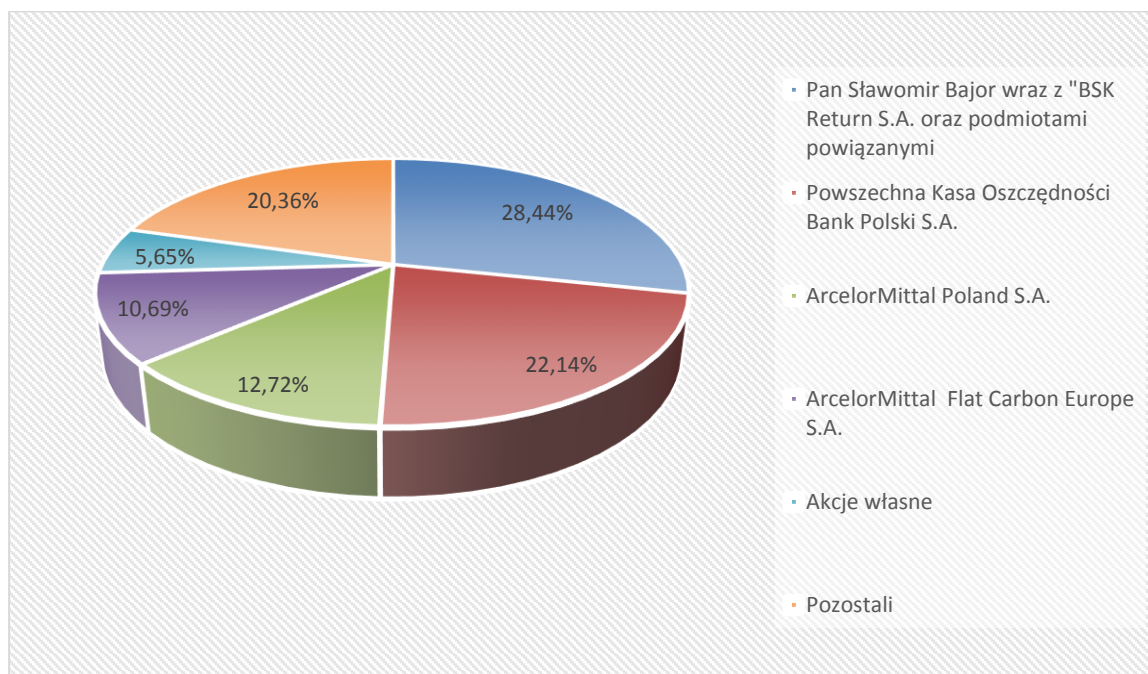
Kapitał zakładowy FERRUM S.A. wynosi 75 838 648,68 zł i dzieli się na 24 543 252 akcje zwykłe na okaziciela (serie A, B, C, D i E) o wartości nominalnej 3,09 zł każda.

5.6.2 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu FERRUM S.A.

Struktura akcjonariatu - akcjonariuszy posiadających pośrednio bądź bezpośrednio ponad 5% ogólnej liczby głosów w Spółce na dzień przekazania niniejszego raportu tj. na dzień 14 listopada 2016 r., przedstawiona została w poniższej tabeli oraz na diagramie.

Tabela 14. Struktura akcjonariatu na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego tj. 14 listopada 2016 r.

Akcyonariusz	Ilość akcji oraz liczba głosów z tych akcji	% udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów
Pan Sławomir Bajor wraz z BSK Return S.A. oraz z podmiotami powiązanymi*	6 979 732	28,44%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	5 434 648	22,14 %
ArcelorMittal Poland S.A.	3 122 687	12,72%
ArcelorMittal Flat Carbon Europe S.A.	2 624 045	10,69%
Akcje własne	1 386 386	5,65 %
Pozostali	4 995 754	20,36 %

*Podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem posiadają łącznie 6 979 732 szt. akcji FERRUM S.A., stanowiących 28,44% udziału w kapitale zakładowym FERRUM S.A., uprawniających do 6 979 732 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 28,44% ogólnej liczby głosów w FERRUM S.A. Podmiotami posiadającymi przy tym samodzielnie powyżej 5% w ogólnej liczbie głosów FERRUM S.A. są BSK Return S.A. oraz Anguilla Investment Sp. z o.o., które posiadają bezpośrednio odpowiednio 3 855 821 akcji FERRUM S.A., co stanowi 15,71% kapitału zakładowego oraz 2 403 252 akcji FERRUM S.A., co stanowi 9,79% kapitału zakładowego.

Zmiany w strukturze akcjonariatu

W okresie od dnia publikacji poprzedniego raportu kwartalnego tj. raportu za I kwartał 2016 r., jak również w okresie od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego tj. raportu za I półrocze 2016 r., zgodnie z wiedzą Emitenta, nie zaszły żadne zmiany w strukturze akcjonariuszy posiadających pośrednio bądź bezpośrednio ponad 5% ogólnej liczby głosów w Spółce, a struktura akcjonariuszy znaczących pozostawała niezmienna w tym okresie zgodnie z danymi zamieszczonymi w tabeli powyżej.

5.6.3 Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

W okresie sprawozdawczym, jak również po jego zakończeniu aż do dnia publikacji niniejszego rozszerzonego raportu kwartalnego nie miały miejsce emisje, wykup lub spłata dłużnych ani kapitałowych papierów wartościowych FERRUM S.A.

5.6.4 Stan posiadania akcji Emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące FERRUM S.A.

W poniższej tabeli został zaprezentowany wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej FERRUM, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących na dzień publikacji niniejszego raportu tj. 14 listopada 2016 r.

Tabela 15. Wykaz akcji Emitenta będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących na dzień publikacji niniejszego raportu tj. 14 listopada 2016 r.

Osoba zarządzająca/nadzorująca	Ilość akcji/ głosów	Udział % w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów
Pan Konrad Mitterski – Prezes Zarządu	32 712	0,13%
Pan Sławomir Bajor - członek Rady Nadzorczej wraz z podmiotami powiązanimi*	6 979 732	28,44 %
Bogusław Leśnodorski – Przewodniczący Rady Nadzorczej	103 500	0,42%

**Podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem na dzień przekazania poprzedniego raportu kwartalnego tj. 16 maja 2016 r. posiadały łącznie 6 979 732 szt. akcji FERRUM S.A., stanowiących 28,44% udziału w kapitale zakładowym FERRUM S.A., uprawniających do 6 979 732 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 28,44% ogólnej liczby głosów w FERRUM S.A., w tym Pan Sławomir Bajor posiadał bezpośrednio 270 843 akcji. Na dzień 30 września 2016 r. udział ten nie uległ zmianie.*

Pozostałe osoby zarządzające i nadzorujące Emitenta nie posiadają akcji Spółki. Osoby zarządzające i nadzorujące Emitenta nie posiadają uprawnień do akcji Spółki, jak również akcji i udziałów w jednostkach w ramach Grupy Kapitałowej FERRUM.

Zmiany stanu posiadania osób zarządzających i nadzorujących

Od dnia publikacji raportu okresowego za I kwartał 2016 r. tj. od dnia 16 maja 2016 r., zgodnie z wiedzą Emitenta, nie zaszły żadne zmiany w stanie posiadania akcji Spółki lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące FERRUM S.A.

5.7 Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację rynkową i wyzwania jakie stoją przed Grupą Kapitałową FERRUM, Zarząd podejmuje działania, których efektem ma być poprawa sytuacji finansowej i umocnienie pozycji rynkowej podmiotów z Grupy Kapitałowej. Jednocześnie prowadzone będą dalsze inwestycje w park maszynowy oraz nowe technologie, zarówno w segmencie produkcji rur, jak również segmencie konstrukcji stalowych, czemu przyświeca zamiar utrzymania wiodącej roli FERRUM S.A. w branży oraz możliwość zapewnienia klientom produktów o najwyższej jakości. W opinii Zarządu, segment konstrukcji stalowych stoi przed szansą szybkiego rozwoju w okresie najbliższych lat i będzie miał istotny udział w wynikach Grupy Kapitałowej.

5.8 Czynniki, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.8.1 Realizacja strategii oraz rozwój Grupy Kapitałowej

W dniu 10 grudnia 2014 r., Rada Nadzorcza FERRUM S.A., uwzględniając wniosek Zarządu, zatwierdziła "Strategię restrukturyzacji operacyjnej i finansowej GK FERRUM".

Strategia, przygotowana przez Emitenta przy współpracy z PricewaterhouseCoopers Polska Sp.z o.o., obejmuje przeprowadzenie w perspektywie najbliższych lat restrukturyzacji operacyjnej i finansowej dwóch głównych podmiotów z Grupy Kapitałowej FERRUM. W odniesieniu do sytuacji Emitenta planowane jest podjęcie m.in. następujących inicjatyw restrukturyzacyjnych:

- sprzedaż aktywów nieprodukcyjnych FERRUM, w tym przede wszystkim nieruchomości inwestycyjnej,
- sprzedaż akcji własnych FERRUM,
- inwestycja w nowy agregat do rur spiralnie spawanych, która będzie realizowana wyłącznie w przypadku pozyskania przez FERRUM dodatkowego finansowania,
- wspólne wraz z ZKS zakupy i dywersyfikacja dostawców w zakupie blachy w kręgach, przy jednoczesnym zintensyfikowaniu zakupów bezpośrednio u producentów, bez udziału pośredników,
- optymalizacja zakupów na potrzeby utrzymania ruchu i narzędziowni,
- optymalizacja i poprawa efektywności w zakresie produkcji rur HFI oraz kształtowników ciężkich,
- redukcja kosztów operacyjnych Spółki.

Przyjmując oraz publikując niniejszą strategię Emitent zwrócił przy tym uwagę, że zapowiedzi zawarte w strategii są oparte na szeregu założeń oraz na szacunkach, które zależne są od okoliczności i warunków biznesowych, operacyjnych, ekonomicznych i rynkowych, z których wiele pozostaje poza kontrolą FERRUM S.A. W związku z powyższym oraz wobec bardzo długiego okresu objętego Strategią, Emitent zastrzegł, że faktyczne rezultaty mogą różnić się od przewidywanych.

W ramach realizacji przedstawionych powyżej założeń Strategii restrukturyzacji operacyjnej i finansowej Grupy Kapitałowej FERRUM, Zarząd Emitenta przedstawia poniżej stan realizacji poniższych elementów Strategii:

- w zakresie restrukturyzacji dotychczasowego zadłużenia Emitent w dniu 23 grudnia 2015 roku podpisał z Finansującymi (tj. ING Bank Śląski S.A., Bank Millennium S.A., mFaktoring S.A.) pakiet powiązanych ze sobą dokumentów określających nowy model restrukturyzacji zadłużenia,
- w zakresie dywersyfikacji dostawców taśmy walcowanej na gorąco działania w tym zakresie zostały podjęte przez Emitenta już w 2014 r.; w 2015 r. Emitent podpisał umowę z firmą Węglkokoks S.A. oraz Arcelor Mittal oraz kontynuuje w 2016 r. podpisaną w 2014 r. umowę z Centralą Zaopatrzenia Hutnictwa,
- w zakresie sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej, dla przedmiotowego terenu została przygotowana koncepcja deweloperska z przeznaczeniem ok. 20% terenu pod centrum logistyczne, a pozostałej części z przeznaczeniem na budowę parku biurowego w etapach. W lipcu 2016 r. Emitent rozesłał do największych firm deweloperskich oraz budowlanych informację dotyczącą nieruchomości inwestycyjnej.

W dniu 18 marca 2016 r. Zarząd Emitenta podjął decyzję o aktualizacji Strategii w zakresie wariantów pozyskania dodatkowego finansowania Spółki, o możliwość przeprowadzenia emisji akcji. Zmiana Strategii przewidywała zwrócenie się do Walnego Zgromadzenia z wnioskiem o podjęcie uchwały w sprawie emisji z prawem poboru i zmiany statutu. Szczegółowe informacji nt. zmianie Strategii w ww. zakresie Emitent przekazał w raporcie bieżącym nr 37/2016 z 18 marca 2016 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy nie podjęło żadnej uchwały w tym zakresie, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 58/2016 r. z 15 czerwca 2016 r.

Jednocześnie, w związku ze zmianą w akcjonariacie FERRUM S.A. Zarząd pracuje nad aktualizacją Strategii zatwierdzonej w grudniu 2014 roku.

5.8.2 Perspektywy i czynniki rozwoju branży stalowej w Polsce

Emitent uzależniony jest od wskaźników makroekonomicznych zarówno tych krajowych, jak i występujących na rynkach europejskich i światowych. Jednak oprócz ww. parametrów bardzo ważne są perspektywy rozwoju rynku, na którym działa. Duże znaczenie dla jego dalszych działań mają perspektywy rozwoju rynku dóbr inwestycyjnych, w tym głównie segmentu gazowniczego i ciepłowniczego.

W branży ciepłowniczej, obserwujemy kontynuację działań również w zakresie budowy nowych ciepłociągów oraz budowy nowych elektrociepłowni. Plany inwestycyjne segmentu ciepłownictwa pozwalają twierdzić, że przyjęte założenia na okres kilku następnych lat powinny przynieść wzrost sprzedaży. Produkcja Emitenta po dokonanej modernizacji linii do produkcji rur spiralnie spawanych oraz modernizacji generatora na linii rur zgrzewanych daje możliwość spełnienia coraz wyższych standardów wewnętrznych wiodących firm ciepłowniczych na rynkach Unii Europejskiej oraz na rynkach eksportowych.

W segmencie drogowym oraz infrastruktury hydrotechnicznej uruchamiane są kolejne projekty w zakresie Program Budowy Dróg Krajowych (PBDK) na lata 2014-2020. Również inwestycje w sektorze infrastruktury kolejowej nabierają realnego kształtu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Do roku 2020 alokacja ma wynieść ponad 5 mld EUR.

W segmencie energetycznym utrzymuje się dobre tempo wzrostu, gdzie większość projektów inwestycyjnych będzie realizowanych w sektorze energetyki konwencjonalnej. Również rynek

odnawialnych źródeł energii, a w tym energetyka wiatrowa zaczyna nabierać coraz większego znaczenia.

Dla Spółki bardzo istotne znaczenie mają stabilne perspektywy rynku przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz gazu. Przewidujemy, że w perspektywie lat 2016-2025 inwestorem a zarazem odbiorcą finalnym w zakresie budowy sieci gazowych, przesyłowych i dystrybucyjnych, gdzie zastosowanie znajdują oferowane przez FERRUM S.A. rury przewodowe w izolacjach antykorozyjnych będą głównie: OGP GAZ SYSTEM S.A, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. oraz poszczególne branżowe spółki wykonawcze. Nie wykluczamy też ścisłej współpracy z operatorami prywatnymi, których plany inwestycyjne w infrastrukturę energetyczną nabierają coraz większego znaczenia.

W tym roku Emitent rozpoczął dostawy rur przewodowych DN 700 oraz DN 1000 objętych Umową Ramową (II) z OGP Gaz-System S.A. Wielkość planowanych inwestycji to 1 057 km rur do przesyłu gazu o wartości brutto 2,3 mld zł.

W planach OGP Gaz-System jest budowa między innymi połączenia gazowego interkonektora pomiędzy Polską a Litwą oraz Polską i Czechami. Projekty te mają się przyczynić do dalszego zintegrowania europejskiego systemu gazowniczego i kształtowania zliberalizowanego rynku gazu w północno-wschodniej części Europy.

Zakładamy, że OGP Gaz-System S.A. rozpocznie największą inwestycję w zakresie dostaw rur i rozbudowy sieci przesyłowych w Polsce projekt Korytarz Przesyłowy Gazu Północ- Południe mający za zadanie oprócz rozprowadzenia gazu na terenie kraju, umożliwić jego przesył do Czech, Austrii, Węgier i Słowacji oraz docelowo zapewnić połączenie z planowanym terminalem Adria LNG i z projektami z Południowego Korytarza Gazowego za pomocą wewnętrznej infrastruktury krajów Europy Środkowej. Budowa korytarza to ponad 1 100 km sieci rurociągów przesyłowych (a w dalszej perspektywie do 2025 ma powstać 2 209 km) o wartości inwestycji ok. 5 mld zł.

W celu wsparcia integracji gazowego systemu przesyłowego, stworzono dodatkowy system wsparcia z unijnego instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF) „Łącząc Europę”. System połączeń/interkonektorów dla Polski obejmuje połączenia z Czechami, Słowacją, Litwą, Niemcami i Ukrainą.

Kolejne inwestycje Polskiej Spółki Gazowniczej sp. z o.o. (PSG) obejmujące łącznie 7484 km nowych gazociągów, 3248 km przyłączy, oraz modernizowanie 6850 km istniejącej sieci w okresie od 2016 do 2020 roku wpisują się w plany FERRUM S.A.

Coraz większego znaczenia i realności nabierają plany inwestycyjne PGNiG związane z budową gazociągu z Norwegii do Polski. PGNiG zamierza zrealizować tę inwestycję, aby móc do 2022 r. zacząć przysyłać tym gazociągiem do Polski gaz, który będzie wydobywany przy wybrzeżu Norwegii.

Z uwagi na przedłużające się uzgodnienia dotyczące wykonania nowych gazociągów nastąpiły zmiany w pierwotnym harmonogramie zamówień samych postępowań przetargowych na rury oraz terminów ich dostaw. Jednakże należy spodziewać się, co znajduje potwierdzenie w deklaracjach samego inwestora, że plany inwestycyjne będą realizowane niezależnie od opóźnień w postępowaniach przetargowych.

Ponadto Emitent zakłada rozwój eksportu głównie na rynki krajów bałkańskich oraz rynki krajów nadbałtyckich. Serbia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Litwa i Łotwa to główne kierunki rozwoju rynków zbytu, na których ze względu na rozbudowę infrastruktury, jak i również

na plany rozwoju ogólnoeuropejskich instalacji przesyłowych, wykonywane będą nowe znaczące projekty sieci przesyłowych tj. Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia.

5.8.3 Perspektywy i czynniki rozwoju rynku konstrukcji stalowych

ZKS FERRUM działa na rynku konstrukcji stalowych, rozwijającym się w sposób dynamiczny i dającym szerokie perspektywy wzrostu wyników ekonomicznych spółki. Od wielu lat daje się zauważyć ciągły wzrost produkcji sprzedanej w branży oraz jedną z najwyższych w przemyśle przetwórczym rentowność.

Zapotrzebowanie na produkty i usługi ZKS FERRUM zależy głównie od sytuacji w takich branżach jak: energetyka, budownictwo, metalurgia, offshore.

W IV kwartale 2016 roku zakłada się wznowienie projektów inwestycyjnych w sektorze energetycznym przewidzianych na rok 2017 i kolejne lata, których realizacja była wstrzymana w II i III kwartale przez kluczowych odbiorców ZKS Ferrum.

Rozwój parku maszynowego o zwijarkę Sertom pozwoli na zaistnienie na rynku offshore w zakresie zwijania blach gr. ≥ 80 mm w gatunkach typu S690. Widoczna jest zwiększona liczba zapytań ofertowych na usługi w tym zakresie.

Uruchomienie nowoczesnej malarni na przełomie 2016 roku i 2017 roku otworzy perspektywy na realizację nowych zleceń w zakresie wykonywania powłok malarskich na konstrukcjach o dużych gabarytach oraz wymagających specyficznych warunków wykonania.

Kolejną szansę rozwoju daje poprawa koniunktury na rynku konstrukcji stalowych poprzez zwiększenie dostępności szerokiego asortymentu blach oraz stopniowy spadek ich cen, co powinno wpłynąć na wzrost realizowanych inwestycji, w tym inwestycji odtworzeniowych branży metalurgicznej.

W 2017 roku oraz latach kolejnych przewiduje się także wzrost udziału sprzedaży ZKS FERRUM na rynkach Ameryki Północnej i Południowej oraz Azji. W styczniu 2016 roku Spółka uzyskała certyfikat potwierdzający wdrożenie wymagań American Society of Mechanical Engineers (ASME) w zakresie produkcji zbiorników ciśnieniowych, który może stać się ważną kartą przetargową przy pozyskiwaniu kontrahentów o ugruntowanej pozycji w branży maszynowej dostarczających rozwiązania technologiczne dla przemysłu papierniczego m.in. na rynkach azjatyckich.

5.8.4 Czynniki wewnętrzne

Do podstawowych czynników wewnętrznych istotnych dla rozwoju FERRUM można zaliczyć:

- rozszerzanie oferty handlowej po modernizacji istniejącego parku maszynowego w obszarze linii rur spiralnie spawanych oraz generatora na linii rur zgrzewanych,
- produkcja i sprzedaż wewnętrznej izolacji epoksydowej, a tym samym możliwość oferowania kompletnego produktu, czyli rury wraz z dwoma rodzajami izolacji tj. wewnętrznej - epoksydowej i zewnętrznej typu 3 LPE lub 3 LPP,
- wysoka jakość produktów potwierdzona odpowiednimi certyfikatami a w tym uzyskanie Certyfikatu Akredytacji Laboratorium Badawczego ze strony Polskiego Centrum Akredytacji.

5.8.5 Czynniki zewnętrzne

Czynniki zewnętrzne, które w ocenie Emitenta będą mogły mieć wpływ na wyniki osiągnięte w perspektywie kolejnych miesięcy to:

- kształtowanie się sytuacji gospodarczej zarówno w Polsce, jak i na świecie w szeroko rozumianej branży stalowej,
- niestabilność rynków finansowych, w tym rynku walutowego, pogorszenie standingu finansowego firm szczególnie w segmentach, z którymi współpracuje FERRUM,
- kształtowanie się kursu PLN/EUR/USD wpływające z jednej strony na wartość sprzedaży, a z drugiej strony na wartość zakupów głównych materiałów wsadowych tj. taśmy walcowanej na gorąco i części materiałów izolacyjnych,
- zmienna sytuacja na rynku materiałów wsadowych, tj. szczególnie taśmy i blachy walcowanych na gorąco, a w tym ich podaż i cena (dywersyfikacja dostaw),
- wszczęcie przez Komisję Europejską postępowania antydumpingowego wobec producentów taśmy gorącowalcowanej oraz blach z Rosji, Ukrainy, Serbii, Iranu oraz Brazylii,
- koniunktura na rynku sieci ciepłowniczych,
- dobre perspektywy rozwoju branży gazowniczej i petrochemicznej w latach 2016-2025,
- perspektywa zwiększenia wolumenu sprzedaży na rynek krajowy i pozostałe kraje Unii Europejskiej oraz rynki pozaunijne,
- stopień wykorzystania środków unijnych o charakterze infrastrukturalnym (różnorodność unijnych programów wsparcia dla rozbudowy infrastruktury),
- ogólne czynniki istotne dla perspektyw rozwoju branży stalowej (głównie wzrost importu wyrobów stalowych z Ukrainy, Rosji, Chin),
- podpisanie w dniu 17.04.2015 r. przez FERRUM S.A. umowy ramowej z OGP Gaz-System S.A.
- przesunięcie realizacji planowanych projektów inwestycyjnych przez OGP Gaz-System S.A. w ramach umowy ramowej,
- perspektywiczny Plan Rozwoju OGP Gaz-System SA „Krajowy Dziesięcioletni Plan Rozwoju Sieci Przesyłowej Gazu na Lata 2016-2025”.

5.8.6 Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń

Istotne zagrożenia dla Grupy Kapitałowej FERRUM zostały sklasyfikowane w ramach czterech kategorii: ryzyko strategiczne, ryzyko operacyjne, ryzyko finansowe oraz ryzyko zdarzeń nadzwyczajnych. Wielkość prawdopodobnych strat jest największa przy ryzykach strategicznych i operacyjnych, a najniższa przy ryzykach finansowych i zdarzeń nadzwyczajnych.

5.8.7 Ryzyka strategiczne

Ryzyko otoczenia ekonomicznego

Ryzyko ogólnoeconomiczne związane z sytuacją makroekonomiczną w Polsce i na świecie, niestabilnością systemu podatkowego i prawnego oraz zmianami stóp procentowych w istotny sposób determinuje tempo wzrostu gospodarczego i tym samym oddziałuje na popyt na dobra inwestycyjne oraz realizację projektów infrastrukturalnych, co zasadniczo wpływa na wielkość sprzedaży realizowanej przez spółki Grupy Kapitałowej i w konsekwencji na ich wyniki finansowe.

Ryzyko rynkowe

Spółki narażone są na ryzyko rynkowe związane z potencjalnymi stratami, które może ponieść w związku z niekorzystnymi zmianami cen rynkowych (takich jak kursy walutowe, ceny na rynku

kapitałowym) oraz parametrów rynkowych (zmienności cen rynkowych, korelacji pomiędzy ruchami poszczególnych cen).

Zarządzanie ryzykiem rynkowym skupia się przede wszystkim na potencjalnych zmianach wyniku ekonomicznego (to znaczy na zmianach wartości bieżącej przyszłych przepływów finansowych), ale uwaga jest również skoncentrowana na przypadkach, gdy na skutek stosowanych zasad księgowych efekt zmian cen rynkowych na raportowany wynik finansowy jest inny niż w przypadku jego oddziaływania na wynik ekonomiczny.

FERRUM S.A. jest wiodącym krajowym producentem rur przesyłowych dla ciepłownictwa, gazownictwa oraz wod-kan, które spełniają wysokie wymagania jakościowe kontrahentów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Spółka w 2015 r. uplasowała na rynku krajowym 73 % wartości sprzedaży netto, natomiast na rynkach zagranicznych 27 %. Za 9 m-cy 2016 r. 64,6 % to sprzedaż krajowa a 35,4% sprzedaż na rynki zagraniczne.

Ryzyko prawne

Uregulowania prawne wpływające na otoczenie prawne spółek Grupy Kapitałowej FERRUM ulegają w Polsce częstym zmianom. W zakresie problematyki, z jaką wiąże się także działalność spółek Grupy Kapitałowej możliwe jest z kolei pojawienie się nowych przepisów, ograniczeń lub interpretacji dotychczasowych przepisów. Wszelkie tego typu zmiany niosą za sobą ryzyko negatywnego wpływu na działalność i plany rozwojowe.

Zmiany w ustawodawstwie mogą mieć istotny wpływ na działalność, dlatego Emitent i ZKS FERRUM aktywnie monitorują zmiany prawne.

Ryzyko technologiczne

Rynek, na którym działają spółki charakteryzują różnorodne wymagania w zakresie rozwiązań technologicznych oraz wysokie wymagania jakości oferowanych wyrobów. Obecność nowych technologii pozwala na doskonalenie stosowanych technologii, jak również tworzenie innowacyjnych rozwiązań. Odpowiednia umiejętność reagowania na zmiany zachodzące na rynku, m.in. efektywne stosowanie nowych technologii, utrzymywanie jakości produktów i usług na najwyższym poziomie, dostosowywanie się do wyznaczanych standardów rynkowych, poszerzanie oferty uwzględniającej zapotrzebowanie odbiorców, warunkuje rozwój spółek oraz ma wpływ na ich wyniki finansowe. Istnieje ryzyko, iż Spółka nie sprosta wymaganiom w wyżej wymienionych obszarach, a oferowane rozwiązania mogą nie spełnić oczekiwań odbiorców w sposób optymalny.

Mając powyższe na względzie Emitent i spółka zależna ZKS FERRUM dąży w ramach posiadanych możliwości do zredukowania ryzyka poprzez działania inwestycyjne, aktywne badanie rynku oraz monitorowanie trendów w zakresie nowych technologii produkcyjnych oraz analizę rentowności ich wykorzystania.

5.8.8 Ryzyka operacyjne

Ryzyko dostawców

FERRUM tak jak inni uczestnicy rynku, uzależniona jest od dostawców podstawowych materiałów do produkcji. Podejmowane są więc działania prewencyjne ukierunkowane na minimalizację ryzyka wystąpienia niepożądanych sytuacji w poszczególnych procesach (m.in. finansowych, produkcyjnych, logistycznych) w ramach łańcucha dostaw. W ramach zapewnienia ciągłości dostaw Emitent będzie nadal realizował strategię dywersyfikacji dostaw materiałów wsadowych bezpośrednio produkcyjnych. Dywersyfikacja dostawców materiału do produkcji rur za 2015 r., odbywała

się poprzez dokonywanie zakupów m.in. w Centrali Zaopatrzenia Hutnictwa, IZOSTALU, Węglokoksie, ZM INVEST, Posco Daewoo, ARCELOR MITTAL.

Ryzyko związane z sezonowością sprzedaży

Istotne z punktu widzenia Emitenta jest ryzyko związane z sezonowością sprzedaży. Sprzedaż produktów wyraźnie wzrasta w miesiącach od marca do października, osiągając w tym okresie najwyższy poziom, a maleje od listopada do lutego. Przyczyny sezonowości sprzedaży należy upatrywać w cyklu działalności odbiorców, którzy reprezentują segmenty rynku takie jak: ciepłownictwo, gazownictwo, budownictwo, roboty ziemne, wodno - kanalizacyjne.

W przypadku gazownictwa oraz budownictwa, robót ziemnych i wodno - kanalizacyjnych, większość inwestycji które wiążą się z instalacją rur są przeprowadzane w okresie od marca do października ze względu na technologię budowy rurociągów.

Z kolei główne dostawy produktów Emitenta dla ciepłownictwa realizowane są w okresie od marca do września, co jest spowodowane przerwą w okresie grzewczym i możliwością przeprowadzenia nowych inwestycji, jak również remontami istniejącej sieci ciepłociągów.

W przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej FERRUM zjawisko sezonowości nie występuje.

Ryzyko związane z udziałem głównych odbiorców w sprzedaży

Ze względu na strukturalne cechy polskiego rynku gazowego istnieje pośrednie uzależnienie spółek z branży stalowej od podmiotów z sektora gazowniczego oraz planowanych i realizowanych przez nie inwestycji.

Spółka ponadto nadal zamierza zwiększyć skalę współpracy z obecnymi partnerami handlowymi. FERRUM S.A. poszukuje również nowych rynków zbytu zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Ryzyko cen materiałów wsadowych

Ceny materiałów wsadowych mają zasadnicze znaczenie dla prawidłowej konstrukcji kalkulacji produktów finalnych Emitenta i ZKS FERRUM. W przypadku gwałtownych wahań cen materiału wsadowego może dojść do sytuacji, w której spółki nie będą w stanie natychmiastowo przełożyć wzrostu cen materiału wsadowego na wzrost cen produkowanych rur i profili oraz konstrukcji spawanych, w efekcie czego, mogą sprzedawać produkty realizując niższe marże.

Wyniki osiągnięte w poszczególnych okresach przez spółki Grupy Kapitałowej FERRUM pokazują uzależnienie rentowności również od wahań cen produktów na rynku. Spółki ograniczają możliwość zrealizowania się tego ryzyka poprzez śledzenie trendów występujących na rynku krajowym i zagranicznym oraz szybkie reagowanie na zachodzące zmiany.

Ryzyko handlowe

W obecnych warunkach wymiany handlowej prawie wszystkie firmy, w tym spółki, sprzedają produkty z odroczonym terminem płatności, a kredyt kupiecki stał się jednym z najważniejszych kredytów w obrocie gospodarczym. Taka sytuacja wywołuje powstawanie ryzyka handlowego, czyli ryzyka braku zapłaty w wyznaczonym terminie za należności powstałe z tytułu sprzedaży towarów lub usług. Spółki sprzedając wyroby z odroczonym terminem płatności, najczęściej narażone są na ryzyko handlowe w postaci:

- nieotrzymania zapłaty na skutek prawnej niewypłacalności dłużnika (odbiorcy), np. z powodu jego upadłości,

- przewlekłej zwłoki w zapłacie, tj. utrzymującym się braku wywiązywania się dłużnika (odbiorcy) ze zobowiązań płatniczych,
- obniżenia dotychczasowego limitu kredytowego dla danego klienta ze strony firmy ubezpieczeniowej, a nierzadko wręcz odmowa przyznania limitu kredytowego.

Jednym z najbardziej powszechnych i skutecznych narzędzi ograniczania ryzyka kredytu kupieckiego jest ubezpieczenie należności.

Ubezpieczenie należności, jako efektywne zarządzanie ryzykiem handlowym daje pewność, że w przypadku niewypłacalności dłużników (odbiorców) lub przewlekłej zwłoki w zapłacie, zostanie wypłacone odszkodowanie, jako rekompensata za poniesione straty finansowe. Odszkodowanie minimalizuje stratę z tytułu utraty należności, a tym samym pozwala zachować płynność finansową firmy. Istotne są również pozostałe funkcje ubezpieczenia należności, szczególnie właściwości prewencyjne. Ubezpieczenie należności, jako wyspecjalizowane narzędzie zarządzania ryzykiem handlowym, pozwala na kontrolę tego ryzyka poprzez zapobieganie stratom lub ich minimalizację.

Emitent i spółka ZKS FERRUM od kilku lat ubezpieczają należności handlowe. W 2016 r. spółki ubezpieczają swoje należności w Towarzystwie Ubezpieczeń EULER HERMES S.A.

Ryzyko związane z konkurencją

Rynek, na którym działają spółki Grupy Kapitałowej FERRUM, charakteryzuje się rosnącą liczbą konkurentów. O przewadze konkurencyjnej decydują w szczególności wysoki poziom technologii oraz wiarygodność spełnienia wymagań standardów. Można spodziewać się dalszej konsolidacji rynku w ciągu najbliższych lat wokół najsilniejszych podmiotów, gdyż obserwowanym trendem jest poszerzanie przez podmioty takie jak Emitent i ZKS FERRUM zakresu oferowanych wyrobów i usług w celu zapewnienia możliwie najpełniejszej oferty. Ważnym aspektem w odniesieniu do konkurencji jest też fakt, iż niewiele jest podmiotów, które oferują bardzo szeroki zakres asortymentu, co z powodzeniem realizują Emitent i spółka zależna.

5.8.9 Ryzyka finansowe

Działalność prowadzona przez spółki Grupy Kapitałowej FERRUM naraża je na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko zmian stóp procentowych,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko utraty płynności.

Ogólny program spółek z Grupy Kapitałowej dotyczący zarządzania ryzykiem finansowym skupia się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej płynności umożliwiającej realizację postawionych przez spółki zadań. Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury wspierają działania związane z zarządzaniem ryzykiem finansowym.

Emitent dokonuje zakupów surowców zarówno w PLN, jak i w EURO. W EURO rozliczana jest także znacząca część sprzedaży Emitenta i ZKS FERRUM. Zakup surowców rozliczany w EURO stanowi naturalne zabezpieczenie ekspozycji walutowej Emitenta.

Ryzyko zmiany kursów walut

Emitent prowadzi działalność handlową na rynkach zagranicznych i narażony jest na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności kursu EURO. Ryzyko zmiany kursów walut wynika z przyszłych transakcji handlowych i ujętych aktywów i zobowiązań. W Spółce występuje częściowo zjawisko naturalnego hedgingu wynikające z faktu realizacji zarówno zakupu jak i sprzedaży w EURO, jednak ze względu na występujące różnice w terminach rozliczenia transakcji zakupu i sprzedaży powstaje otwarta pozycja walutowa, którą Spółka może zabezpieczać poprzez transakcje typu forward w przypadku posiadania limitów skarbowych na transakcje pochodne.

ZKS FERRUM do zabezpieczenia otwartych pozycji walutowych stosuje forwardy opisane w pkt. 4.12.

FERRUM S.A. przyjęła do stosowania opracowaną politykę i procedurę zarządzania ryzykiem walutowym.

Ryzyko zmian stóp procentowych

Spółki Grupy Kapitałowej FERRUM tj. FERRUM i ZKS FERRUM narażone są na ryzyko zmian stopy procentowej w związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi (opartymi na zmiennej stopie procentowej). Biorąc jednak pod uwagę tendencje rynkowe w ostatnim okresie można stwierdzić, że ryzyko zmiany stóp procentowych nie jest w obecnej sytuacji istotne.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów spółek. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się jednostki o wysokiej wiarygodności. Spółka nie posiada ratingów instytucji finansowych.

FERRUM i ZKS FERRUM zawierają transakcje handlowe z firmami o potwierdzonej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Większość należności wynikających ze sprzedaży realizowanej przez spółki jest ubezpieczona przez towarzystwo ubezpieczeniowe. Niezależnie od tego na bieżąco monitoruje się stan należności celem ograniczenia ryzyka ich nieściągalności.

Ryzyko utraty płynności

Celem spółek Grupy Kapitałowej jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego.

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności.

W celu ograniczenia powyższych zagrożeń spółki:

- analizują i zarządzają pozycją płynności krótko-, średnio-, i długoterminową,
- prognozują spodziewane i potencjalne wpływy i wydatki,
- analizują wpływ warunków rynkowych na pozycję płynności.

Zgodnie z zatwierdzoną „Strategią restrukturyzacji operacyjnej i finansowej Grupy Kapitałowej FERRUM” zidentyfikowana została konieczność pozyskania dodatkowego finansowania przez podmiot dominujący.

Ryzyko zdarzeń nadzwyczajnych

W ramach prowadzonej działalności zidentyfikować można zagrożenia, na które Emitent nie ma wpływu i istnieje ryzyko przerw w działalności lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych takich jak pożary, powódzie, czy brak dostępu do mediów. Ryzyka zdarzeń nadzwyczajnych obejmują: szkody majątkowe, utratę zysku, odpowiedzialność cywilną z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Z tego powodu Spółka zawiera polisy ubezpieczeniowe mające na celu ograniczenie skutków zdarzeń nadzwyczajnych.

Tym samym zapewniona jest pełna, efektywna i długotrwała ochrona ubezpieczeniowa w zakresie następujących ryzyk:

- ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
- ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego,
- ubezpieczenie maszyn i urządzeń od uszkodzeń,
- ubezpieczenie maszyn i urządzeń od szkód elektrycznych,
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia z włączeniem odpowiedzialności cywilnej za produkt,
- ubezpieczenie rzeczy w krajowym przewozie drogowym, kolejowym, lotniczym lub śródlądowym (cargo),
- ubezpieczenie ładunków w transporcie międzynarodowym innym niż morski,
- ubezpieczenie zysku utraconego wskutek awarii maszyn i urządzeń (MLOP),
- ubezpieczenie zysku utraconego wskutek ognia i innych zdarzeń losowych (BI).

Zakres ryzyk pokrytych ubezpieczeniem jest systematycznie poszerzany wraz z rosnącymi ubezpieczeniami oferowanymi przez ubezpieczycieli.

Dodatkowo wdrożony System Zarządzania BHP i Zarządzania Środowiskowego zapewnia stały nadzór nad występującymi zagrożeniami środowiskowymi i BHP, a przestrzeganie ustanowionych zasad, utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Stąd też, głównym celem wyznaczonym przez Zarząd jest zapobieganie wypadkom, chorobom zawodowym i zdarzeniom potencjalnie wypadkowym poprzez zapewnienie bezpieczeństwa dla pracowników, firm współpracujących i gości.

Priorytetem jest również stosowanie prośrodowiskowych rozwiązań technologicznych oraz zapobieganie powstającym w procesach produkcyjnych zanieczyszczeniom, a także doskonalenie metod minimalizowania negatywnych skutków oddziaływania na środowisko w ramach Systemu Zarządzania Środowiskowego.

5.8.10 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Emitenta i spółki zależnej ZKS FERRUM w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona ich zdolności do kontynuowania działalności, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału. Spółki monitorują kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako suma kredytów i pożyczek pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału

oblicza się, jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wraz z zadłużeniem netto.

5.9 Inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta

W III kwartale 2016 r. nie wystąpiły inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Emitenta i Grupy Kapitałowej poza przedstawionymi w sprawozdaniu.

5.10 Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej FERRUM

Na koniec września 2016 r. łączny stan zatrudnienia w Grupie Kapitałowej FERRUM wynosił 465 osób i obniżył się o 4 osoby w stosunku do stanu na koniec 2015 r.

5.10.1 Zatrudnienie w FERRUM S.A.

W FERRUM S.A. według stanu na dzień 30 września 2016 r. zatrudnionych było 303 pracowników.

Tabela 16. Struktura zatrudnienia FERRUM S.A.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>30.09.2016 Osoby</i>	<i>31.12.2015 Osoby</i>	<i>Zmiana w osobach</i>
Stanowiska robotnicze	232	232	0
Stanowiska nierobotnicze	71	66	+5
Razem:	303	298	+5

Zatrudnienie w Spółce wg stanu na 30.09.2016 r. w stosunku do stanu na koniec 2015 r. wzrosło o 5 osób.

5.10.2 Zatrudnienie w ZKS FERRUM S.A.

W ZKS FFERRUM S.A. według stanu na dzień 30 września 2016 r. było zatrudnionych 161 pracowników.

Tabela 17. Struktura zatrudnienia ZKS FERRUM S.A.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>30.09.2016 Osoby</i>	<i>31.12.2015 Osoby</i>	<i>Zmiana w osobach</i>
Stanowiska robotnicze	123	128	-5
Stanowiska nierobotnicze	38	42	-4
Razem:	161	170	-9

Zatrudnienie w spółce wg stanu na 30.09.2016 r. w stosunku do stanu na koniec 2015 r. obniżyło się o 9 osób.

5.10.3 Zatrudnienie w FERRUM MARKETING Sp. z o.o.

Spółka zależna FERRUM MARKETING sp. z o.o. na dzień 30 września 2016 r. zatrudniała 1 osobę i stan ten nie zmienił się w stosunku do stanu na koniec 2015 r.

6 Podpisy osób uprawnionych do reprezentacji Emitenta

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Konrad Milterski

Krzysztof Kasprzycki

Włodzimierz Kasztalski